

Тимофєєв В.Я.

**РІЧ
ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ**

*Часопис
козаків Буджаку*

КНИГА 2

2011

*** * ***

*Ідеали козацтва не мають строку давності,
бо це ідеали порядності, відданості й патріотизму.*

Відродження козацьких традицій є надзвичайно потрібною і важливою справою. Постає сучасне українське лицарство – духовно постає Україна. Сьогодні нам належить продовжити велику місію козацтва. Козаки знову мають стати захисниками честі й гідності України, її традицій, її культури.

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу.

«Річ про Буджацьку Січ» - збірка газет, що друкувалися козаками Буджаку; це документальні свідчення про козаків та козачок Південноукраїнського Задністров'я, що в загальному громадському русі прокладали свої, козацькі, шляхи до незалежної держави Україна.

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: **йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення.**

*** * ***

Укладач: **Тимофєєв Валерій Якович** – теоретик козацького руху, отаман-координатор Українського Буджацького козацтва. Головний редактор альманахів козацтва Буджаку: «Козацький вісник» (1991-1998), «Козак» (1998-2001), «Річ про Адамівську Січ» (2001-2003), «Річ про Буджацьку Січ» (2004-2006), «Річ про Січ» (2007), «Козак Задністров'я» (2008-2010), «Річ про Буджацьку Січ» (2010- т.ч.). Автор 30 монографій та більше 200 наукових і науково-популярних публікацій з історії, історіографії сучасного козацтва і козацької педагогіки та реалізації ідей козаччини в практику діяльності козацьких організацій, громад і навчальних закладів.

*** * ***

**Річ про Буджацьку Січ. Часопис козаків Буджаку. Книга 2.
Видавництво «Гетьман». Білгород-Дністровський. 2011.**

ІСТОРІЯ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА БУДЖАКУ

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права, зокрема право на свободу!

XVIII-XIX ст. Буджак (межиріччя Дунай-Дністер) – це територія останньої козацької вольниці на теренах України. Багато років тому козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, чотирма хвилями переміщується у Буджак-Задністров'я: мазепинці (1710), некрасівці (1740), запорожці (1775), задунайці (1830).

З дозволу турецького султана козаки оселилися в пониззі Дністра від Акерману до Кучурган. На території Задністров'я було засновано Кіш Задністрової (інші назви - Подністрової, Акерман-Кучурганської) Січі, яка проіснувала до середини 1780-х років. За вимогою Російської імперії турецький уряд вимушений був переселити запорожців з гирла Дністра за Дунай; утворилася Задунайська Січ, яка проіснувала до 1828 року (за відмову задунайців брати участь у придушенні повстання греків проти турок - османи вирізали третину козаків; задунайцям довелося повертатися в Задністров'я, яке на той час вже було під владою Росії).

Із початку XIX століття, в межиріччі Дунай-Дністер, змінюючи одне одного існують останні козацькі війська на теренах України: Усть-Дунайське козацьке військо (1807), загопи Усть-Дунайського Буджацького козацького війська (1807-1827), Дунайське козацьке військо (1828-1856), Новоросійське козацьке військо (1856-1869). Козаки заснували станиці та храми, присвячені Святій Покрові – Бритівка, Великомар'янівка, Козацьке, Переможне, Руська Іванівка, Старокозаче, Царичанки (Стара та Нова), Шабо; в інших селах стояли стани – козацькі гарнізони – Петрівка, Турлаки, Красна Коса, Миколаївка.

Військо складалось з 12 станиць і багатьох станів-хуторів з кількістю козаків 13 тисяч осіб. Столицею козацьких військ був Акерман – сучасний Білгород-Дністровський. Після ліквідації війська переважна більшість козаків залишилась в Буджаку: рядові козаки переводились на становище селян-власників (державних селян); штабні і обер-офіцери були зараховані до дворянства Бессарабської губернії.

XX ст. 1917-1918. У роки Української революції в Буджаку в новій якості відродилося українське козацтво; воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, будувало Буджацьку козацьку республіку.

1918-1944. За часів румунсько-боярської та німецько-фашистської окупації в Буджаку діяли підпільні міські, селянські та козацькі організації.

1945-1972. У післявоєнний період в Буджаку існували мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти.

1973-1987. Мистецько-культурні козацькі гурти зорганізовуються в козацькі осередки – нащадків мазепинців, некрасівців, запорожців,

задунайців, які згодом трансформуються в мережу осередків Українського Задністрового Вільного козацтва; налагоджуються контакти із зарубіжними козацькими організаціями Європи та Америки.

1988-1991. Створюються неформальні козацькі гурти – осередок Задністрового козацтва-Адамівська Січ, Буджацький осередок-Буджацька Січ, Задністровий осередок-земляцтво, Задністрова паланка; видається газета «Козацький вісник».

1992-1995. На основі неформальних козацьких гуртів створюються козацькі громадські організації – Буджацьке Січове козацьке військо, Білгород-Дністровська паланка, Задністрове земляцтво, Адамівський Осередок Козацтва; формуються Чотирнадцятирік та Кодекси буття Українського козацтва; видаються три частини збірки «Козацтво», що слугувала козакам за довідник.

1996-1999. Проходить державна реєстрація козацьких громад та дружин, створюються організації – Білгород-Дністровське міжрайонне паланкове козацьке товариство, Білгород-Дністровський міський козацький Кіш, козацький духовий оркестр, Молоді Січі-школи – Долинівська, Старокозацька, Молозька, Адамівська, Випаснянська №1; видається газета «Козак».

XXI ст. 2000-2005. Створюються міська та районна Координаційні ради; затверджуються районні та міські заходи із розвитку козацтва; створюються джурові осередки в школах – Турлацька Січ, Вигінська Січ; до співпраці із козацтвом залучаються хор «Мрія», ансамбль «Веселка», ансамбль «Гроно» та гурт «Русичі», хорова капела «Алкалія»; створюються козацькі організації – Осередок молодих козаків, 1-й Окружний полк ім. П.Орлика, Окремий курінь ім. С.Білого, курінь Війська Запорозького, Монашівська сотня, Білгород-Дністровський районний осередок ЧКЗ, КЮМІР «Шквал», Задністрова Січ, Жіноча громада, військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», районна «Молода Січ»; створюються козацькі духовні громади – Свято-Рівноапостольського-Кн.Володимира-Білгород-Дністровська, Свято-Покровська-Білгород-Дністровська, Свято-Казанська-Адамівська; буджацькі козаки беруть участь у Помаранчевій революції; видаються газети «Річ про Адамівську Січ», «Річ про Буджацьку Січ»; друкується дванадцятитомник «Архіви козаччини Задністров'я».

2006-2010. Затверджуються програми розвитку Українського козацтва та Патріотичного гарту молоді; створюються Рада керівників громадських організацій козацького спрямування та Координаційна рада з підтримки розвитку Українського козацтва; Шабівський, Гагаузський, Затоцький, Придністровський, Переможненський та Адміністративний курені, районна громада Берегинь; джурові та данові осередки – Випаснянська №2 Січ, Салганська Січ, Великомар'янівська Січ; відновлюється діяльність джурових та данових осередків – Вигінська Січ, Старокозацька Січ; створюються гурт «Отаман та Берегиня», ансамбль «Кредо»; видавництво «СПД СП» (згодом «Отаман», «Гетьман»); видаються газети «Річ про Січ», «Козацтво Задністров'я», «Козак

Задністров'я» - «Січ», «Козак Задністров'я», друкується дев'ятитомник «Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я», створюються Інтернет-сайти козаків Задністров'я.

2010-2013. Створюється Асоціація козацьких товариств Буджаку – Українське Буджацьке козацтво; затверджуються регіональні програми Розвитку Українського козацтва, Патріотичного виховання дітей та молоді на засадах козацького лицарства; оновлюється регіональна Рада керівників громадських організацій козацького спрямування; створюються Бритівська Січ, Переможненська Січ, Петрівська Січ, Характерницький, Чорноморський навчально-оздоровчий, Каролінобугазький, Випасненський, Депутатський курені, Асоціація навчально-виховних закладів Українського Буджацького козацтва.

2014-т.ч. Буджацькі козаки беруть участь у подіях Євромайдану (Революції Гідності), захищають Батьківщину на сході України (АТО); до козацтва висвячуються творчий колектив «Дністр» та знані в Буджаку особи; друкуються багатотомники «Архіви козаччини Буджаку», «Архіви козаччини Одещини», енциклопедія сучасного козацького руху Буджаку «Лицарі України», конволют «Час виховувати лицарів»; створюються нові Інтернет-сайти Буджацького козацтва (Задністрової Січі); продовжується видання козацького часопису «Річ про Буджацьку Січ»; затверджується Програма розвитку українського козацтва на 2015-2020 роки, працює оновлена Координаційна рада з питань розвитку козацтва та ін.

У Чотирнадцятиріку (Козацький Звичаєвий Кодекс Задністрових козаків) записано такі вимоги до козаків (цей Кодекс зачитують новачку при посвяті до козацтва):

Не обіцяй і не клянися. Бо людина – то тріска в потоці життя. Не все залежить від наших бажань. Краще вір справі, аніж словам.

Перед Богом всі люди рівні. Не гноби ні татарина, ані ляха і сам також не гнись. Корися в поході Старшині та козацькій громаді, бо ця покора для тебе ярмо, а скупині – то є заручина волі.

Лишнього не хапай. Не всяке добро на добре. Всього на світі з'їсти не вдасться, - то ж бо тримайся посту.

Коли просять, - помагай, - і коли не просять, а треба - помагай.

Родину свою шануй, бо то твоя втіха та рай на землі. Нема на світі притулку, окрім сім'ї.

Умій слухати. Слухай все до кінця. Отамана не перебивай. Гаси дратування та злість. Мовчання від розуму. Втрачай слова, як найдорожчий скарб.

Пам'ятай: один вірний шлях на землі – терпіння. Найвеличніші перемоги на світі – це перемоги над власним «Я».

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</i>	№01(437) СІЧЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулися офіційні зустрічі делегації Буджацького козацтва (Тимофєєв В.Я., Крістіогло С.С., Шевчук Б.Г.) із керівництвом Консульства Республіки Туреччини в Україні - віце-консулом Ахметом Озканом, торговельним аташе Недждет Есером та Генеральним директором Чорноморського турецького ліцею Аріфом Асаліоглу.

Фото на згадку (зліва направо): Недждет Есер, С.С.Крістіогло, Ахмет Озкан, В.Я.Тимофєєв, Б.Г.Шевчук.

Річ йшла про реалізацію проекту «Капу-Комушу», що передбачає створення низки інституцій на основі Александрівських (Турецьких) казарм: громади українсько-турецької дружби (із бібліотекою, Центром гагаузько-турецької дружби, науково-дослідним центром тюркології і слав'яністики та ін.), кадетського лицю з посиленою фізичною підготовкою, духовно-моральним вихованням і поглибленим вивченням іноземних мов (із кінноспортивною школою, клубом юних моряків та річковиків), туристичного і бізнес-центру українсько-турецького співробітництва, етнічного села (Бессарабський двір).

В рамках проекту ознайомлення молоді із духовним надбанням козацтва Буджаку відбулася зустріч старшини Задністрового козацтва (Лукашевський В.В., Крістіюгло С.С., Ступак О.Т.) із учнями 7-9 класів 10-ї школи м. Білгорода-Дністровського. У зустрічі взяли участь заступник директора з навчально-виховної роботи Холостенко С.С., заступник директора з виховної роботи П.М.Жаботинський, соціальний педагог В.В.Волканова, учителі Г.П.Карагяур, Є.І.Іванова, Н.О.Давид.

Козаки Задністрового козацтва із учнями 10-ї школи.

Син Задністрового козака Чолак Дмитра, джура Задністрового козацтва Станков-Чолак Михайло, учень 4 класу школи №4 м. Білгорода-Дністровського на відкритому чемпіонаті Одеси із східних єдиноборств (карате-до) зайняв перше місце. Тренує чемпіона батько, член гагаузької діаспори Акермана. Козаки Буджацького козацтва взяли участь в урочистому вшанування чемпіона, яке проходило в 4-й школі.

Слава джурі! Слава козакам! Слава Україні!

Джура-переможець із однокласниками та козаками Задністрового козацтва.

Відбулася посвята в козаки воїна-афганця Пітюкова Євгена Петровича. Висвячували козаки Валерій Тимофєєв, Микола Маринеску, Олексій Ступак, В'ячеслав Лукашевський, Сергій Крістіогло та джура Олексій Маринеску.

Фото на згадку. Козаки-Задністровці.

В Білгород-Дністровській районній державній адміністрації з метою створення умов для ефективної участі громадян і їх об'єднань в управлінні державними справами, здійснення громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади, а також забезпечення відкритості та прозорості діяльності таких органів, сприяння розвитку громадянського суспільства, було створено Громадську раду. До складу Громадської ради було обрано отамана Задністрового козацтва, генерал-отамана В.Тимофєєва.

Відбулося нагородження козаків Буджацького козацтва – В.Я.Тимофєєва, М.К.Маринеску, В.В.Лукашевського, О.Т.Ступака, В.М.Воробйова, С.С.Крістіогло - державними нагородами (медаллю «Захисник Вітчизни»). Від імені Президента України нагородження проводив голова Білгород-Дністровської районної Ради ветеранів України П.І.Ластовецький.

Ніщо не повертається в традиційних формах, час диктує свої. Не всі форми відповідають сучасності і в козацькій діяльності: нині інший тип виробничих відносин, побуту, потреб та свідомості. Але козацький дух не втрачає сили, енергії, цілеспрямованості. Тому не можуть не використовуватися такі принципи козацтва, як любов до сім'ї, роду і нації; до рідної природи, оселі, землі; дух лицарства і волелюбності, життєносний дух побратимства; дух особової, соціальної і національної самосвідомості, гідності та честі...

***Козаче!
Душу – Богові!
Життя – Батьківщині!
Серце – людям!
Честь - нікому!
Нехай ці слова служать дороговказом для нас.***

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</i>	№02(438) ЛЮТИЙ 2011 Альманах заснований у жовтні 1991 року	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net		http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

Шановна Старшино! Брати-козаки! Сестри-козачки!

Загально визнано, що у період моральної кризи, дегероїзації і деморалізації значної частини нашого суспільства творче відродження культурно-освітніх і виховних козацьких традицій – одна з необхідних і найважливіших граней зміцнення могутності України.

Історія українського державотворення переконливо свідчить про те, що в цьому історичному процесі, порівняно з іншими суспільно-політичними силами, козацтво відіграло вирішальну, провідну роль. Тому національні інтереси України вимагають створення державних документів, зокрема законів, постанов, які б сприяли дальшому розвитку українського козацтва як могутньої націотворчої і державотворчої потуги, залучення до його лав найширших верств співгромадян з метою пробудження і спрямування їхньої енергії на розв'язання історичних завдань, що стоять перед нашим суспільством і державою.

Факти неспростовно свідчать, що високі духовні набутки українського козацтва, його видатних представників – державних і політичних керманічів, діячів науки і культури на сьогодні залишаються невідомими широким верствам нашого суспільства. Не пробуджена і незадіяна до конкретних державотворчих справ і не організована в козацькі форми інтелектуальна, духовна і практично-

дійова енергія сотень тисяч наших співвітчизників; вона ще «дрімає», «спить» і не набуває продуктивних і ефективних, суспільно-корисних форм, справ і чину державотворчого характеру; **козаки ще не знають, що вони козаки!**

Для історичних козацьких структур основним змістом і суттю їхнього існування була специфічна військова справа у відповідних суспільно-політичних та природно-географічних умовах. Завдяки цьому на засадах архаїчних військово-лицарських традицій сформувалась комплексна система козацького військового буття – козацько-лицарське мистецтво. Це мистецтво (специфічне бойове мистецтво зі зброєю та на його основі – рукопаш; козацьке звичаєве право; елементи архаїчної військової магії; пісенно-енергетична практика; особливе світосприйняття) і є сутністю української козацької спадщини.

Через відродження і поширення основ військово-лицарської спадщини ми можемо вести мову про реальне наслідування, а отже і відповідність сучасного козацтва історичним аналогам. Але до сьогодні розуміння пріоритетності дійсного відродження українських козацьких традицій у цьому контексті не досягнуто. Причинами цього є: переважно хибні уявлення про сутність козацької спадщини, що сформувалися під впливом романтично-історичної художньої літератури та певних стереотипів вітчизняної і зарубіжної історіографії, розроблених відносно тих чи інших історіософських концепцій; відсутність сприятливих умов для повноцінного відродження козащини; розмитість або повна відсутність дійсних пріоритетів козацького відродження; руйнація родових козацьких зв'язків та втрата традиційного козацького середовища (родовий козак – представник спадкового козацького роду, життєві принципи якого сформувались на засадах цінностей, притаманних специфічному середовищу козаків-воїнів: пріоритетність чоловічого начала у всіх царинах буття; шанобливе ставлення до родових та загальнокозацьких звичаїв; повага до військової справи взагалі і особливо до специфічної козацької військової спадщини; ознайомлення з основами козацького бойового мистецтва; сприйняття особливих стереотипів поведінки та відносин, заснованих на засадах козацького звичаю; можливе ознайомлення з елементами військової магії; здоровий спосіб життя). Відсутність можливостей виконання військових функцій призводить (як показує досвід) до розброду і хитань у козацькому середовищу, яке в свою чергу веде до невизначеності подальшої долі і самого козацтва. Ситуація може змінитися лише за умови часткової зміни пріоритетів козащини із військових на господарські й культурні. Це не означає, що козакам на державному рівні не може бути довірено охороняти кордони країни чи наглядати за правопорядком усередині держави. Сучасні козацькі формування можуть стати повноцінною національною гвардією, яка буде поставлена на службу народу. У цьому випадку необхідна допомога держави. І не стільки матеріальна, скільки юридична. Саме на державному рівні мають бути вирішені питання щодо юридичного статусу козацьких військ.

Проте, справжнє відродження козацтва на Україні почнеться тоді, коли до його лав увіллється молодь, що вболіває за народні справи, прагне кращого сьогодення та працює на духовне і матеріально багате майбутнє (молоді козаки, які пройшли школу козацько-лицарського гарту); коли теперішні козаченьки чітко усвідомлять, що по них судять про все козацтво і народ у цілому, відмовляться від своїх користюлюбних цілей і на перше місце поставлять служіння народу; коли між козаками і науковцями-просвітянами встановляться тісні зв'язки та налагодиться співпраця на ниві дослідження історико-культурної спадщини козащини. І тоді відроджене козацтво стане тією широкою суспільно-політичною і культурницькою течією, яка згуртує всі верстви українського народу і зможе цивілізованими методами вирішувати нагальні питання сьогодення в ім'я народу і для народу.

Але якщо об'єктивно та тверезо проаналізувати процеси, які в теперішній час йдуть в українському козацтві, то ми побачимо, що саме козацтво поки ще розпорошено й неорганізоване. І причин для цього більш ніж достатньо.

По-перше, козаків розпорошують ті, хто не бажає появи на політичній арені України нової грізної громадської сили. Для цього козаків утягують до різних апаратних та партійних ігор. Сучасний козацький рух лише встиг набрати силу, а в його середовищі з'явилися "білі" й "червоні", "самостійники" й "державники", "наші" й "не наші", які готові знову схрестити шаблі.

По-друге, розпорошеності цієї підсопляють самі козаки, піддавшись розгулу марнослів'я та егоїзму. В результаті цього козацтво й не помітило, як опинилося в тенетах численних паралельних організаційних структур, які між собою ворогують.

По-третьє, відсутність наукового узагальнення багатовікового служіння козацтва Неньці-Україні виявилось при перших кроках його державного становлення. Щоб вирішувати проблеми, які виникають, необхідно вивчити механізм функціонування традиційних козацьких військ, проаналізувати діяльність козацтва в період демократичних перебудов й громадянської війни 1917-1922 років. На базі цих досліджень визначити, що можливо використати задля вироблення сучасної єдиної державної політики становлення козацтва й правильно виявити сутність козацького загалу, козацької громади, козацького війська.

По-четверте (й найважливіше!), козацтву необхідно формувати наскрізну систему підготовки й виховання козака як державної людини через сім'ю – середню школу – вищий навчальний заклад (**готувати кадри!**).

Офіційна українська педагогіка не заперечує того, що козацтво стало найдосконалішою формою вияву генетично закодованих здібностей і можливостей нашого народу. І тому в концепції національного виховання реалізація науково обґрунтованих і випробуваних історією козацько-лицарських виховних традицій – вважається одним із найефективніших українознавчих підходів у навчально-виховній роботі. Й тому на сучасному етапі розвитку неокозацтва **головне п'яте – увага до сучасної школи – найімовірнішому осередку формування сучасного козака-лицаря.**

Звідси основне завдання школи на сучасному етапі – протистояння бездуховності, руйнації національної моралі.

Громада живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа, тому школа повинна і може стати осередком духовності, берегинею духу громади; для цього **вона має бути відкритим навчально-виховним закладом з громадсько-державним управлінням.**

Один з шляхів вирішення проблем сучасного виховання учнів – **національне виховання у формі козацько-лицарського гарту («лише виховуючи українця, можна виховати українця»)** та розумні ідеологізація і політизація виховного процесу (формування патріота, громадського діяча починається з його участі в діяльності дитячих і юнацьких громадських організацій).

Неможливо виховати особистість тільки в школі; **школа виховує разом із сім'єю, виробничим колективом, громадою.**

У вихованні національно свідомих козака та козачки є чотири ступеня (етапи): **родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліняти, родинно-шкільний гарт козака та лелі, джури та дани, громадсько-родинний гарт молодика та берегині, громадсько-родинний гарт козака та козачки.**

Кожен з етапів козацько-лицарського гарту має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільний – через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садочка.

2. Родинно-шкільний – у формі роботи школи козацько-лицарського гарту: А.Класна робота за рахунок шкільного компоненту (варіативної складової навчального плану) з основних дисциплін козацько-лицарського виховання. Б.Позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів. В.Позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинний – у формі діяльності учнівського куреня Українського козацтва та місцевого осередку жіночої громади Українського козацтва.

4. Громадсько-родинний таборовий - на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») - через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

Основна мета сучасної школи козацько-лицарського гарту – **формування в родині, школі і громадському житті творчу особистість козака-лицаря, захисника рідної землі з яскраво вираженою українською національною свідомістю і самосвідомістю, світоглядом і характером, високою мораллю і духовністю.**

У період розбудови незалежної України у громадському, шкільному і родинному житті нам потрібен насамперед **культ лицарства**: лицарський дух не дасть нудити у духовній ницості, історичному безпам'ятстві; тому включення потенціалу козацько-лицарської духовності у виховний процес значно активізує формування вільної, з стійкими морально-вольовими якостями, силою духу особистості.

Українська козацька духовність – це **історично сформована система духовних багатств лицарської верстви рідного народу**, яка виробила і в своєму бутті, способу життя відобразила найвищі цінності його національної душі, філософії, характеру, світогляду, моралі, правосвідомості, естетики; це лицарська духовність, компоненти якої розвиваються у напрямі довершеності, найглибшого відображення потреб, інтересів української нації, держави.

Практичний досвід стверджує, що школа козацько-лицарського гарту може (й повинна!) бути центром духовного життя, берегинею духу громади, але для цього їй потрібно бути **національній, мати національно налаштовані кадри, лицарів духовності у самій школі**, а в підґрунті – сформовану громадську думку та козацькі звичаї і традиції громади.

Отож, бажаючи всім плідної педагогічної праці, хочеться одного: щоб люди пишалися сучасними козаками так, як Наливайком, Трясилом, Сірком чи Палієм. **А для цього хочуть вони бачити не погони, лампаси й незаслужені нагороди, а реальні справи! Слава Україні! Слава козакам!**

Третє Коло Буджацького козацтва.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку

E-mail: Budzakkozak@ukr.net

**№03(439)
БЕРЕЗЕНЬ
2011**

Альманах заснований
у жовтні 1991 року

*Душу – Богові!
Життя – Батьківщині!
Серце – людям!
Честь – нікому!*

<http://Budzakkozak.webstolica.ru/>

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

КОЗАЦЬКА ДИНАСТІЯ МАРИНЕСКІВ

Відбулася посвята в джури Бориса Жука (учня Адамівської школи козацько-лицарського виховання) – онука полковника УК Маринеску Миколи, голови Ради старійшин Задністрового козацтва.

Ритуал посвяти.

Висвячували козаки – Валерій Тимофєєв, Микола Маринеску, В'ячеслав Лукашевський, Олексій Ступак, В'ячеслав Воробйов, джура Олексій Маринеску, берегиня Ольга Жук.

Фото на згадку.

Буджацькі козаки святкували річницю створення Буджацького козацтва. В програмі – Урочиста рада отаманів, Координаційна рада, **Четверте Коло Буджацького козацтва**, мітинг у пам'ятника Т.Г.Шевченка – курінного отамана Петербургського козацького Кошу. В перебігу заходів відбулася посвята в козаки кореспондента газети «Аргументы и факты» Ніколаєва Івана Васильовича. Висвячували козаки – В.Тимофєєв, М.Маринеску, В.Лукашевський, О.Ступак, С.Крістіогло.

Іван Ніколаєв з братами-козаками Задністрового козацтва.

В Адміністративному курені Задністрого козацтва пройшли урочистості з нагоди Жіночого дня. Козаки поздоровили співробітниць.

Робочі моменти свята.

19 березня 2011 року в Києві відбулася Велика Рада Українського козацтва. В перебігу Ради – Урочистий молебень в Златоверховому Свято-Михайлівському соборі, засідання Генеральної старшини, звітно-виборча Велика рада (в приміщенні актової зали Київської православної богодуховної академії). Було підтверджено повноваження Гетьмана України, Верховного отамана та більшості козаків з Генеральної старшини, а деякі залишили свої посади.

19.03.2011. Актова зала Київської православної богодуховної академії.

Фото на згадку.

Делегація Буджацького козацтва звернулася до козацького загалу із такими словами:

Коли корабель тоне, з нього біжать пацюки; залишаються, щоб рятувати інших - залишаються патріоти.

Дуже часто для нашої рідної України звичайний громадянин-козак-патріот робить більше ніж отамани. Він не виставляє напоказ свою душу, він прагне діяти на благо України.

Патріотизм — це не спосіб самовираження, це частина нашого духу, це одне з найсильніших відчуттів. Про це не треба кричати, цим не можна підіймати свій рейтинг, бо тоді це звичайний фальш. Для громадянина-козака - патріотизм - звичайна повсякденна річ, він патріот кожної хвилини свого життя й відчуває болі своєї держави на своєму тілі, бо він є частиною одного цілого.

Нас, козаків різних організацій, сварять, і сварять с певною метою. «Розділяй та владуй» (лат. divide et impera) – принцип державної влади в країні, що складається з різнорідних частин, згідно з яким найкращий метод керування такою державою — розпалювання ворожнечі між його частинами. Ця ворожнеча робить нас слабкими. Ми воюємо між собою, в той час коли повинні гуртуватися. Разом нас багато – нас не подолати, ще не забули? До речі треба пам'ятати, що на майдані в першу чергу ми стояли не в підтримку якогось з кандидатів, а заради захисту своєї держави, себе в ній.

Слава Україні! Героям слава!

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</i>	№04(440) КВІТЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося урочисте вручення Універсалів про присвоєння козацьких військових звань сотника - Євгену Петровичу Пітюкову (військовому пенсіонеру), хорунжого - Богдану Леонідовичу Бойко (головному спеціалісту управління економічного розвитку районної державної адміністрації) та звань Берегиня – Світлані Петрівні Петренко (першому заступнику голови районної державної адміністрації), Дорі Іванівни Корчагіній (начальнику відділу культури та туризму районної державної адміністрації), Галині Володимирівні Золотар (головному спеціалісту управління економічного розвитку районної державної адміністрації).

Кожен народ-держава-нація має свій зведений «кондуїт» неписаних норм та правил поведінки – Звичаєвий Кодекс, який формується на протязі багатьох століть й визначає душу народу.

Нещодавні події в Японії продемонстрували світові позитивний вплив звичаю на поведінку японців в критичній ситуації – стійкість, дисципліна, порядок, людяність.

Україна теж планує йти цим шляхом. Враховуючи значущість звичаю у формуванні моралі нації, держава замовила Національній Академії наук України підготовку Національного Звичаєвого Кодексу, що буде складатися з ряду розділів: церковний звичай, звичай господарського життя, парубоцький звичай, шлюбний звичай, козацький звичай та ін. Планується, що Звичаєвий Кодекс українського народу, заснований на вікових моральних нормах, посяде гідне місце в практиці виховної роботи навчальних закладів. Створено науково-методичну раду із формування Звичаєвого Кодексу. До її складу включено нашого земляка В.Тимофєєва.

В рамках підготовки до Всеукраїнської (Харків-Львів) та Міжнародної (Київ) науково-практичних конференцій «Звичаєвий Кодекс українського народу» (за підсумками яких буде сформований прийнятний для всіх регіонів України текст) Інститут історії України Національної Академії наук України провів круглий стіл. В його роботі взяли участь академіки, провідні вчені України, фахівці звичаєвого права – Т.Чухліб, Є.Петренко, О.Трачук, М.Салівник, Г.Князюк, І.Козар та ін. На круглому столі із доповіддю «Козацький звичаєвий кодекс Буджаку: історія та сучасність» виступив В.Тимофєєв.

Робочий момент круглого столу.

Сини Чолак Дмитра (Задністрового козака), джури Задністрового козацтва Станков Михайло (10-11 років) та Станков Андрій (12-13 років) на відкритому чемпіонаті України із східних єдиноборств (карате-до) посіли перші місця. Тренує чемпіонів України батько, член гагаузької діаспори Акермана. Козаки Буджацького козацтва взяли участь в урочистому вшанування чемпіона, яке проходило в Білгород-Дністровській районній державній адміністрації. Нагородження

проводила перший заступник голови районної державної адміністрації Петренко С.П.. Слава джурі! Слава козакам! Слава Україні!

Фото на згадку.

Козаки Задністров'я взяли участь у Всеукраїнській толоці: очищали узбіччя траси Білгород-Дністровський - Монаші, висаджували кущі та дерева в Калиновому гаю, що був закладений Білгород-Дністровською районною жіночою організацією «Червона калина» в минулому році.

Фото на згадку.

Відбулася посвята в козаки приватних підприємців із врученням Універсалів про присвоєння козацького військового звання сотник – Деренжі Бориса Васильовича та Батіна Сергія Васильовича. Висвячували козаки Буджацького козацтва та Берегиня Шендрик Л.К., заступник голови районної ради.

Фото на згадку.

Відбулося урочисте вручення Універсалу про присвоєння козацького військового звання сотник Ніколаєву Івану Васильовичу – кореспонденту газети «Аргументы и факты».

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№05(441) КВІТЕНЬ 2011	Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ДО ЧИТАЧІВ

...Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права...

Буджак – це територія останніх козацьких військ на теренах України (із середини XVIII ст. і до останньої чверті XIX ст. козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, переміщується на Кубань та Задністров'я-Буджак). В межиріччі Дунай-Дністра, змінюючи одне одного, існують останні козацькі війська на теренах України: Кіш Подністрянської Січі (1775-1782; під тиском Росії турки переселили його за Дунай, де й створено Задунайську Січ), Вірних козаків (1783-1788), Чорноморське козацьке (1788-1807), Усть-Дунайське козацьке (1807), Усть-Дунайське Буджацьке козацьке (1807-1827), Дунайське козацьке (1828-1856), Новоросійське козацьке (1856-1869). Столицею козацьких військ був Акерман (сучасний Білгород-Дністровський). Буджак - це колиска Кубанського війська; з Акерману в 1863 році на Кубань було переселено близько 3/5 особового складу місцевого козацького війська та Чорноморську козацьку флотилію. Буджак - територія, на якій розташовано 12 з 14 станиць та станів останнього козацького війська на теренах України. Буджак - це територія, на якій на протязі декількох століть розташовувались війська місцевого гарнізону (в часи царської Росії, королівської Румунії, Радянського Союзу, сучасної України). Є багато кадрових офіцерів. Населення позитивно ставиться до військово-патріотичної складової системи виховання, що передбачає гартування чоловічих (козацьких!) рис характеру. Сучасне Буджацьке козацтво цей пласт виховного впливу ефективно використовує.

Загальновідомо: війни починають кадрові армії – закінчують резервісти. Від того, який військовий резерв у країні – залежить доля самої країни. До речі, служба в резерві, або служба в кадрованих частинах – це стародавня козацька система служби...

Буджак - це колиска сучасного козацького руху на півдні України (перші наші реєстрові козаки на початку 90-х років - офіцери Збройних Сил України) та й зараз – більшість козаків це – колишні військовослужбовці (солдати, сержанти, старшини, прапорщики, офіцери, генерали Радянської Армії, Збройних Сил України).

На теперішній час працюють на Буджаку: козацькі організації – Задністрове козацтво УК, Буджацька Січове козацьке військо УК, Білгород-Дністровська

паланка УК, Білгород-Дністровський міський Кіш УК, Окружний полк ім. П. Орлика УК, Окремий курінь ім. С. Білого УК, курінь Війська Запорозького, районне товариство ЧКЗ УК, районне товариство козаків-характерників, жіноча громада Берегинь, військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», Кілійський районний осередок Соборного Козацтва України, Кілійське РКТ УРК, Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства, Ізмаїльське РКТ УК, Придунайська Січ ЧКВ УК, Ізмаїльський міський курінь „Наливайко”, Ізмаїльська паланка МГО Козацтво Запорозьке, Саратовське районне козацьке товариство ЧКВ УК, Татарбунарське районне товариство ЧКЗ УК, Болградське РКТ ЧКЗ УК; козацькі художні колективи – духовий оркестр, хор української народної пісні «Мрія», ансамбль української народної музики «Веселка», ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичи», народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія» Будинку культури с. Старокозаче, гурт «Отаман».

Буджак - це колиска сучасної комплексної системи козацько-лицарського гарту молоді. Наша система виховання znana на Україні; в минулому році отримала статус інноваційної. Модель учнівського самоврядування школи козацько-лицарського гарту була визнана кращою на Україні. Система описана в багатьох книгах, які є в обласних, центральних бібліотеках України, на інтернет-сайтах. Цю систему гарту на Буджаку впроваджують козацькі навчальні заклади – Білгород-Дністровське училище Південноукраїнського державного педагогічного університету, Старокозацька Січ, Молозька Січ, Випаснянська №2 Січ, Вигінська Січ, Долинівська Січ, Турлацька Січ, Адамівська Січ, Салганська Січ, Петрівська Січ, Бритівська Січ, Великомар'янівська Січ, Білгород-Дністровські міські школи: №4, №6, №11. Вважаю, за цією системою виховання – майбутнє!

Читайте наші книги про козацтво Буджаку, про сучасну систему виховання козака-лицаря, патріота, порядної людини й хай Бог допомагає Вам виховувати своїх дітей козаками!

01. В.Я.Тимофєєв. Козацтво. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 3 ч. 1995-2000 (ч.1-1995, ч.2-1998, ч.3-2000).

02. В.Я.Тимофєєв. Козацький вісник (газета-1991-1998). Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 1998.

03. В.Я.Тимофєєв. Адамівська Січ. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 15 тт.-33 кн. 2001-2003 (т.1-2001, т.2-2002, тт.3-15-2003).

04. В.Я.Тимофєєв. Річ про Адамівську Січ (газета-1998-2003). Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 3 тт. 2001-2003 (т.1-2001, т.2-2002, т.3-2003).

05. В.Я.Тимофєєв. Адамівська громада. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2 тт. 2003.

06. С.В.Тимофєєва, В.Я.Тимофєєв. Архіви козаччини Задністров'я. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 11 тт.-20 кн. 2003-2010 (кн.1-2003-2004, кн.2-2005, кн.3-2003, кн.4-2004, кн.5-2003, кн.6-2003, кн.7-2004, кн.8-2003, кн.9-2003, кн.10-2003, кн.11-2004, кн.12-2005, кн.13-2006, кн.14-2005, кн.15-2006, кн.16-2007, кн.17-2008, кн.18-2008, кн.19-2009, кн. 20-2010).

07. В.Я.Тимофєєв. Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2004.

08. В.Я.Тимофєєв. Козацька педагогіка – сучасна освіта. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2005.

09. С.В.Тимофєєва. Сучасне українське козацтво на півдні Одещини. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2005.

10. В.Я.Тимофєєв. Козацьке тілодуховиховання. Видавництво «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2006.

11. С.В.Тимофєєва. Сучасне козацтво Білгород-Дністровщини. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2006.
12. В.Я.Тимофєєв. Річ про Буджацьку Січ (газета-2004-2006). Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2006.
13. В.Я.Тимофєєв. Сучасне козацтво Південноукраїнського Задністров'я. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 7 тт. 2006-2009 (т.1,2-2006, т.3-2007, т.4,5-2008, т.6,7-2009).
14. В.Я.Тимофєєв. Козацько-лицарське виховання. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2007.
15. В.Я.Тимофєєв. Школа козацько-лицарського виховання. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2007.
16. В.Я.Тимофєєв. Виховання козака-лицаря. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2007.
17. В.Я.Тимофєєв. Козацький громадський рух. Видавництво «Володимир»-СПД Саламаха Л.Ф. Білгород-Дністровський. 2007.
18. С.В.Ушанова. Сучасне лицарство Задністров'я. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2007.
19. В.Я.Тимофєєв. Річ про Січ (газета-2007). Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2008.
20. В.Я.Тимофєєв. Адамівський курінь. Останнє десятиріччя ХХ ст. – перше десятиріччя ХХІ ст. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2008.
21. С.В.Ушанова. Задністровці (нарис). Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2008.
22. В.Я.Тимофєєв. Задністрова Січ. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 3 тт. 2008-2010 (т.1-2008, т.2-2009, т.3-2010).
23. В.Я.Тимофєєв. Козацький вишкіл. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2009.
24. В.Я.Тимофєєв. Теорія та практика козацького вишколу. Видавництво «СПД СП». Білгород-Дністровський. 2009.
25. В.Я.Тимофєєв. Козацтво Задністров'я (газета-2008). Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009.
26. В.Я.Тимофєєв. Дитячий та юнацький козацький рух. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009.
27. В.Я.Тимофєєв. Козак Задністров'я-Січ (газета-2009). Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009.
28. В.Я.Тимофєєв, С.В.Ушанова. Довідник козака Буджаку. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. Три вид. 2009, 2010, 2011.
29. В.Я.Тимофєєв. Козак Задністров'я (газета-2010). Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2010.
30. С.В.Ушанова. Сучасне козацтво Задністров'я. Довідник. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2010.
31. С.В.Ушанова, В.Я.Тимофєєв. Архіви козаччини Одещини. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. В 5 тт.-7 кн. (кн.1-2010, кн.2-2010, кн.3-2011, кн.4-2011, кн.5-2011, кн.6-2012, кн.7-2012).
32. С.В.Ушанова, В.Я.Тимофєєв. Архіви козаччини Буджаку. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. В 3 тт.-5 кн. (кн.1-2011, кн.2-2011, кн.3-2011, кн.4-2012, кн.5-2012).
33. В.Я.Тимофєєв. Козацький гарт. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2011.
34. С.В.Ушанова. Козацтво Буджаку. Довідник. Видавництво «Отаман». Білгород-Дністровський. 2011.

Із метою розвитку Українського козацтва на Задністров'ї-Буджаку приймалися «Заходи щодо виконання Національної програми відродження та розвитку Українського козацтва на 2002-2005 року» (розпорядження Білгород-Дністровської районної державної адміністрації від 10 січня 2002 року №10/2002); «Програма розвитку Українського козацтва на 2008-2010 роки» (рішення Білгород-Дністровської районної ради від 26 липня 2007 року №132-V); створені Координаційна рада з питань розвитку Українського козацтва (розпорядження районної державної адміністрації від 1 червня 2000 року №204/2000 та від 4 червня 2007 року №892/2007) і рада керівників козацьких формувань (розпорядження районної державної адміністрації від 30 травня 2007 року №832).

На сьогодні діє комплексна програма «Патріотичний гарт молоді на засадах козацького лицарства» (рішення Білгород-Дністровської районної ради №417-V від 15 грудня 2009 року), яка передбачає поетапне введення в дію ряду проектів козацького спрямування, зокрема Програми розвитку Українського козацтва на 2011-2015 роки (рішення Білгород-Дністровської районної ради від 26 листопада 2010 року №23-VI).

Розділи, напрямки	Школи козацького гарту	Молода Січ	Козацькі осередки
I. Культура тіловиховання: 1. Система здоров'я. 2. Козацька військова справа.	<i>Семінар «Актуальні проблеми козацького самоврядування».</i>		
	<i>Гра «Джура» («Січ»).</i> <i>Гра «Патріот».</i> <i>Кадетка.</i> <i>Сезонні таборування.</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>
II. Духовна культура: 3. Родовід. 4. Традиції. 5. Козацька культура.	<i>Збір матеріалів та друк збірок «Життєписи та спомини ветеранів».</i>		
	<i>Козацький родовід.</i>	<i>14-рік Традицій.</i> <i>Козацькі ритуали.</i>	<i>Районний козацький музей.</i>
III. Культура предметної діяльності: 6. Природа. 7. Праця-навчання. 8. Наука-техніка.	<i>Окремий загін Характерників (МНС, ГО-ТО, ДТСААФ).</i>		
	<i>Осередок МАН-Характерників при ЦПОВ (Шабо).</i>	<i>Осередки Характерників «Молоді Вовки», «Сірі Вовки».</i>	<i>Альманах «Річ про Буджацьку Січ».</i>
IV. Соціальна культура: 9. Держава-нація. 10. Історія козацтва.	<i>Збір матеріалу для написання сучасної історії Задністровщини-Буджаку.</i> <i>Громадські козацькі ради при сільських радах.</i> <i>Школа депутата місцевої ради.</i>		
	<i>Школа лідера шкільного самоврядування.</i>	<i>Семінар для молодіжних лідерів.</i>	<i>Школа-семінар для керівного складу козацьких осередків.</i>
<i>Програма розвитку козацтва на 2011-2015 роки.</i>			

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№06(442) КВІТЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ЩО МАЄ ДАТИ СУЧАСНОМУ КОЗАЦТВУ БУДЖАКУ ІСТОРИЧНА НАУКА?

I. ЩО ВІДРОДЖУВАТИ?

Історія вчить, що ефективно те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка із зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права.

Буджак – це територія останніх козацьких військ на теренах України (із середини XVIII століття і до останньої чверті XIX століття українське козацтво, як чинник військової та адміністративної влади, переміщується на Задністров'я-Буджак). Але...

1. Козацтво Буджаку XVIII століття – це вольниця, що живе за Звичаєвим кодексом Запорозького козацтва – Кіш Подністрянської Січі, який розташувався від Акерману до Бендер (1775-1782) та Задунайська Січ (під тиском Росії турки переселили Подністрянську Січ за Дунай).

2. Козацькі війська на Буджаку XVIII-XIX століть – це державна структура й були ці війська на службі Російської імперії - Вірних козаків (1783-1788), Чорноморське козацьке (1788-1807), Усть-Дунайське козацьке (1807), Усть-Дунайське Буджацьке козацьке (1807-1827), Дунайське козацьке (1828-1856), Новоросійське козацьке (1856-1869).

3. Козацтво Буджаку першої чверті XX століття – короткий час незалежності, але новоявлені отамани-гетьмани не змогли відродити минулу славу (чи за браком часу, чи завадили особисті амбіції, що стали на перепоні згуртуванню).

Зважаючи на це, сучасне Буджацьке козацтво на перепутті, в туману проблем, а козацькі осередки («реєстрові», «громадські», «вільні», «звичаєві») міркують - що відроджувати? Традиції Січі? Устрій Буджацьких козацьких військ XIX століття? Козацтво доби Скоропадського? Брати приклад з сучасного козацтва Росії? Там козацтво на протязі віків співпрацювало із владою (співпрацює й сьогодні), тому має закон про козацтво та спеціальне управління при президентові.

II. ЧАС ДИКТУЄ СВОЇ ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА...

Ніщо не повертається в традиційних формах, час диктує свої. Не всі форми відповідають сучасності і в козацькій діяльності: нині інший тип виробничих відносин, побуту, потреб та свідомості. Але козацький дух не втрачає сили, енергії, цілеспрямованості. Тому не можуть не

використовуватися такі принципи козацтва, як любов до сім'ї, роду і нації; до рідної природи, оселі, землі; дух лицарства і волелюбності, життєносний дух побратимства; дух особової, соціальної і національної самосвідомості, гідності та честі...

Згідно статуту, мета діяльності Буджацького козацтва – взаємодія органів влади і козацьких громадських організацій у здійсненні заходів щодо відродження і розвитку історичних, патріотичних, господарських, культурних традицій Українського козацтва.

Для досягнення мети передбачаються такі головні напрями громадської діяльності козацьких організацій:

- охорона та збереження історико-культурних пам'яток України;
- проведення військово-патріотичного виховання молоді України;
- впровадження серед українського суспільства оборонно-спортивної роботи;
- добровільна¹ служба щодо допомоги в охороні державних кордонів України;
- добровільна служба щодо допомоги формування системи військово-територіальної оборони України;
- добровільна служба щодо допомоги в охороні громадського правопорядку;
- добровільна служба щодо охорони об'єктів сільськогосподарського та виробничого призначення з різними формами власності, державно-адміністративних, учбових, культурно-освітніх та інших закладів, установ та підприємств;
- добровільне посилення державних митниць;
- добровільна участь у ліквідації наслідків стихійного лиха, аварій та інших надзвичайних ситуацій;
- добровільна участь у наданні медичної та реабілітаційної допомоги населенню;
- надання допомоги органам місцевого самоврядування під час надзвичайних ситуацій;
- захист навколишнього природного середовища та природних скарбів України.

Науковцям бажано проаналізувати, яким чином напрямки діяльності козацтва, подібні вищеперерахованим, реалізувалися протягом XVIII-XIX століть і початку XX століття в середовищі козаків Буджаку та як їх реалізувати сьогодні.

III. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАВДАНЬ СУЧАСНОГО КОЗАЦТВА.

Конкретні заходи щодо реалізації основних завдань діяльності сучасного Буджацького козацтва: **1. Військово-патріотична робота:** Центр з підготовки молоді до служби в Збройних Силах України. Формування – районні, міські – з охорони громадського порядку. Об'єднаний районно-міський штаб Буджацького козацтва. **2. Охорона пам'яток:** Реєстр об'єктів Буджацького козацтва. Центр козацької культури. Відновлення Акермано-Подністровської Козацької Січі (1775-1781) як державного заповідника. Церкви Козацької Покрови. Цикл козацьких свят. **3. Освіта й виховання:** Козацький ліцей. Конкурси. Семінари. Регіональна «Січ». Козацькі клуби за місцем проживання. **4. Культурно-просвітницька робота:** Художні колективи. Козацький фонд допомоги обдарованим дітям. Конкурс «Байда». Музей Буджацького козацтва. **5. Дослідницька, видавнича робота:** Газета «Річ про Буджацьку Січ». Щорічний Козацький Літопис. Серія книг про Буджацьке козацтво. **6. Фізкультура, спорт, туризм:** Участь у спортивних змаганнях – міських, районних – козацьких команд. Літній дитячий оздоровчий спортивний табір – наметовий. Туристичні маршрути. **7. Господарська діяльність:** Традиційний козацький ярмарок. Козацький ринок. Цільовий фонд. **8. Природоохоронна діяльність:** Екологічний патруль.

¹ Добровільна: а) на основі договору-контракту? б) на громадських засадах?

Парки, сквери. Природоохоронний центр. **9. Міжнародна діяльність:** Брати – козаки Росії, Північної Америки, Австралії, Європи, Латинської Америки. **10. Інформативно-аналітичне забезпечення:** Сайти, Веб-сторінки.

Науковцям бажано підготувати серію підручників-посібників щодо висвітлення шляхів реалізації основних завдань сучасного козацтва, базуючись на його славній історичній минувшині, традиціях та звичаях, враховуючи вищеперераховані заходи.

IV. НАЙГОЛОВНІШИЙ НАПРЯМОК – КОЗАЦЬКА ПЕДАГОГІКА! ЧАС ВИХОВУВАТИ ЛИЦАРІВ!

Основна мета сучасної школи козацько-лицарського гарту – **формування в родині, школі і громадському житті творчу особистість козака-лицаря, захисника рідної землі з яскраво вираженою українською національною свідомістю і самосвідомістю, світоглядом і характером, високою мораллю і духовністю.**

Основне завдання школи козацько-лицарського виховання на сучасному етапі – **протистояння бездуховності, руйнації національної моралі.** Громада живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа, тому школа повинна і може стати осередком духовності, берегинею духу громади; для цього **вона має бути відкритим навчально-виховним закладом з громадсько-державним управлінням – школа виховує разом із сім'єю, виробничим колективом, громадою.**

Шлях вирішення проблем сучасного виховання дітей та молоді – **національне виховання у формі козацького гарту («лише виховуючи українця, можна виховати українця»)** та щеплення моралі і створення навичок жити в моральній атмосфері.

У вихованні національно свідомих козака та козачки є чотири ступеня (етапи): **1. Родинно-дошкільний гарт** козаченяти та леліняти. **2. Родинно-шкільний гарт** козака та лелі, джури та дани. **3. Громадсько-родинний гарт** молодика та берегині. **4. Громадсько-родинний гарт** козака та козачки.

Кожен з етапів козацько-лицарського гарту має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільний – через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садочка.

2. Родинно-шкільний – у формі роботи школи козацько-лицарського гарту: А.Класна робота за рахунок шкільного компоненту (варіативної складової навчального плану) з основних дисциплін козацько-лицарського виховання. Б.Позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів. В.Позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинний – у формі діяльності учнівського куреня Українського козацтва та місцевого осередку жіночої громади Українського козацтва.

4. Громадсько-родинний таборний - на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») - через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

У період розбудови незалежної України у громадському, шкільному і родинному житті нам потрібен насамперед **культ лицарства:** лицарський дух не дасть нудити у духовній ницості, історичному безпам'ятстві; тому включення потенціалу козацько-лицарської духовності у виховний процес значно активізує формування вільної, з стійкими морально-вольовими якостями, силою духу особистості.

Для реалізації всіх цих ступенів (етапів) необхідні методичні посібники, підручники. Агов, науковці! Але... Є проблеми підручника...

1. Він повинен бути відповідний до віку та розвитку людини (дитини): козаченятко-лелінятко, козака-леля, джура-дана, молодик-берегиня, козак-козачка.

2. В підручнику повинна реалізуватися ідея – навчання підпорядковується вихованню; на сучасному етапі не потрібна людина просто навчена, потрібна людина вихована і навчена (людина розумна й високоморальна).

3. Кого ми намагаємось виховати? Індивідуаліста? Колективіста? У нас в школах реалізується концепція виховання індивідуаліста, а колективна система виховання показала свою перевагу в Японії при подоланні наслідків землетрусу та цунамі. До речі, козацтво цінувало-шанувало колектив, громаду; для козацтва існування Січі (громади) важило більше, ніж особисте життя.

Як бачимо, поки що запитань більше, ніж відповідей...

V. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА.

Розділи, напрямки	Школи козацького гарту	Молода Січ (юнаки та юнки)	Козацькі осередки (дорослі козаки)
I. Культура тіловиховання: 1. Система здоров'я. 2. Козацька військова справа.	<i>Семінар «Актуальні проблеми козацького самоврядування».</i>		
	<i>Гра «Джура» («Січ»).</i> <i>Гра «Патріот».</i> <i>Кадетка.</i> <i>Сезонні таборування.</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>	<i>Військові збори-гра (таборування).</i>
II. Духовна культура: 3. Родовід. 4. Традиції. 5. Козацька культура.	<i>Збір матеріалів та друк збірок «Життєписи та спомини ветеранів».</i>		
	<i>Козацький родовід.</i>	<i>14-рік Традицій.</i> <i>Козацькі ритуали.</i>	<i>Районний козацький музей.</i>
III. Культура предметної діяльності: 6. Природа. 7. Праця-навчання. 8. Наука-техніка.	<i>Окремий загін Характерників (МНС, ГО-ТО, ДТСААФ).</i>		
	<i>Осередок МАН-Характерників при ЦПОВ (Шабо).</i>	<i>Осередок Характерників «Молоді Вовки», «Сірі Вовки».</i>	<i>Газета «Річ про Буджацьку Січ».</i>
IV. Соціальна культура: 9. Держава-нація. 10. Історія козацтва.	<i>Збір матеріалу для написання сучасної історії Задністровщини.</i> <i>Громадські ради при сільських радах.</i> <i>Школа депутата місцевої ради.</i>		
	<i>Школа лідера шкільного самоврядування.</i>	<i>Семінар для молодіжних лідерів.</i>	<i>Школа-семінар для керівного складу козацьких осередків.</i>
<i>Програма розвитку козацтва на 2011-2015 року.</i>			

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№07(443) ТРАВЕНЬ 2011	Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

КОЗАЦТВО БУДЖАКУ

Мета сучасного Буджацького козацтва – відродження народних традицій державотворення та побудови єдиного патріотично орієнтованого, економічно і соціально ефективного й екологічно безпечного суспільства на принципах козацької ідеї, свободи, соборності, демократії, правової захищеності та соціальної справедливості. Воно прагне сформувати нове покоління, виховане на патріотичних традиціях козацької держави. Розраховує на силу і дух козацького народу, козацької нації.

Населення Дунай-Дністровського міждріччя (Буджаку) має давні козацькі традиції. Перша значна хвиля переселенців-козаків опинилася тут після 1710 року – це були мазепинці. До сьогодні їх нащадки мешкають у Старій та Новій Царичанцах (Білгород-Дністровський район). До речі, лише у цих козацьких селах на фронтонах дахів - дерев'яні чотиригранні прикраси у формі пернача – символи отамано-полковничої влади (у цьому будинку мешкає козак!).

Після руйнації Запорозької Січі (1775 рік) козацька маса розійшлася по величезних земельних просторах, зокрема й по півдню України, забравши з собою ті вільні думки, проти яких Катериною II було влаштовано погром. Знищення основної організації українського козацтва, Наддніпрянської Січі, не завадило виникненню нових формувань такого типу. Козаки розселилися в перші роки після виходу з Запоріжжя в Очаківській окрузі, на Березані, по Тилігулу, біля Хаджибею і Балти, у пониззі Дністра від Акермана до Бендер, в Буджаку, в дунайських гирлах – у Вилковому, Кілії, біля Тулчи й Галаца. Приймаючи до себе козаків, Туреччина послаблювала позиції Росії на півдні. Козакам надавалася земля для заснування Січі в пониззі Дністра – в Кучурганах, Акерманському повіті, озброєння і коні. Але козацтво виявилось об'єктом політичної гри між Росією і Туреччиною (царський уряд Росії вимагав повернення козаків), тому було вирішено переселяти козаків за Дунай. За час русько-турецької війни 1787-1791 рр. задунайські запорожці створили свою військову організацію і закріпилися на певний час в гирлі Дунаю та розмістили свій Кіш в Дунавцях – в Катирлезі (Очаківська округа відійшла до Росії), а також в місцях нижче Старої Кілії на острові.

Протяжність південних кордонів Російської імперії була відома не тільки козацтву на Україні. Запорозькі козаки, що розходилися по великих південних просторах, зустрічались тут з представниками некрасівських і донських козаків. Поступове переселення їх на Буджак почалося ще з 1709 року (після поразки повстання донських козаків під проводом К.Булавина), а далі один з повсталих отаманів – Г.Некраса привів своїх козаків із сім'ями з Кубані. Переселення мало два потоки: один йшов в Анатолію, другий – в Дунайську дельту. З'явилися некрасівці і в пониззі Дністра. Тікали за Дунай і донські козаки. Частина їх лишилася в Буджаку після російсько-турецької війни 1768-1774 рр. Сучасні поселення некрасівців – Вилкове (стара назва - Липованське),

Приморське (стара назва Жебріяни) Кілійського району, Кислиця, Муравльовка, Стара та Нова Некрасівки Ізмаїльського району, Тучков (район міста Ізмаїл; у ХІХ ст. – один з головних центрів старообрядництва в Європі).

В середині серпня 1787 року розпочалася друга за царювання Катерини ІІ війна з Туреччиною. Османська імперія прагнула повернути Крим, приєднаний до Росії у 1783 р. Російська імперія, з свого боку, мала на меті утвердитися в Північному Причорномор'ї і розширити свої володіння в цьому районі і на Південному Кавказі. З початком війни російське командування відчуло гостру потребу у збільшенні свого військового контингенту, особливо за рахунок бійців, що добре знали театр воєнних дій і противника та бойові якості яких були загальновідомі. Тому уряд змушений був звернутися до колишніх запорожців, які лишилися в Україні. Восени на базі утвореного у 1783 р. полку запорозьких козаків (один з заходів російського уряду, спрямованих на повернення задунайських козаків до Росії) почалося формування козацького війська. Указом від 22 січня 1788 р. воно одержало назву Війська вірних козаків, у протизага „невірним” задунайським запорожцям. Очолили його колишні запорозькі старшини. Кошовим було призначено Сидора Білого, суддею Антона Головатого, кіннотою командував Захар Чепіга.

Незабаром за героїзм і мужність, виявлені у боях в Причорномор'ї, в тому ж 1788 р. воно було перейменовано в Чорноморське козацьке військо. Ще в ході війни, в 1790 р., Кіш Чорноморського козацького війська розділив територію між Бугом і Дністром, яку заселяли козаки, на три полкових паланки (окружні управління) – Подністрянську, Березанську, Кінбурзьку (тепер Одеська, Миколаївська та Херсонська області). Вони очолювалися призначеними Кошем старшинами і паланковими полковниками. Кожна паланка включала в себе декілька козацьких поселень. На території, яку займала Подністрянська паланка, виникли поселення чорноморців по Дністру: Біляєвка, Калаглія, Кучургани, Глинна, Чобручи, Незавертай, Голоківка, Аджидер, Яська та багато інших. За далеко не повними даними, на 1792 р. у Подністрянській паланці існувало 30 селищ, в яких проживало близько 1500 козацьких родин. Крім того, виникло багато хуторів і поселень при риболовецьких заводах, по річках та лиманах. Центром Чорноморського козацького краю і Подністрянської паланки стала Слободзея, де проживало 130 козацьких родин. Тут знаходилася військова резиденція.

На початку ХІХ ст. відносини між Росією та Туреччиною настільки загострилися, що привели до війни 1806-1812 рр. В листопаді-грудні 1806 р. російські війська оволоділи Бессарабію, за виключенням Ізмаїла. Вихід в цей район поставив перед російським командуванням питання про взаємовідносини з біглим сюди українським і російським населенням і задунайськими запорожцями. Зокрема, у фортеці Браїлів, що була оточена російськими військами, знаходилося до трьох тисяч дунайців. Генерал-лейтенант О.Ф.Ланжерон, який командував корпусом на Дунаї, писав в січні 1807 р., що задунайські козаки можуть „наносити шкоду більш, ніж турки і татари”. Тому російське командування вжило низку заходів, щоб залучити задунайських запорожців на свій бік, обіцяючи їм всі пільги, якими користуються чорноморці на Кубані. Все це мало певний ефект. Збігле населення було зацікавлене в легалізації свого положення, а задунайські запорожці опинилися в районі дій російської армії. Враховуючи успіхи у формуванні волонтерського полку з задунайських запорожців і збіглого українського населення, було вирішено створити на Дунаї козацьке військо, давши йому найменування Усть-Дунайського. 20 лютого 1807 р. Усть-Дунайське Буджацьке козацьке військо було офіційно затверджено указом Олександра І.

Уряд, зацікавлений у швидкому заселенні ново приєднаної Бессарабії, дозволив усть-дунайцям селитися в Придунайських степах на правах колоністів. На протязі 1815-1817 рр. в Бессарабію з-за Дунаю вийшло кілька груп козаків, які разом з усть-дунайцями оселилися в Ізмаїльському повіті, заснувавши в 1818 р. с.Дракуля (тепер с. Трудове Кілійського району). Незабаром тут нараховувалося вже 45 козацьких родин. В 1820 р. друга група усть-дунайських козаків і задунайських запорожців, незважаючи на опір земської поліції, в кількості 38 родин оселилася в Акерманському повіті, заснувавши с.Акмангіт (тепер с.Білолісся Татарбунарського району). Частина дунайців у 1823 р. переселили в Ізмаїльську колоністську округу, де засновано с.Новопокровське (тепер

с.Покровка Ізмаїльського району). У зв'язку із збільшенням населення в Акмангіті частина задунайських запорожців і усть-дунайських козаків перейшла на нове місце в Акерманському повіті, де в 1827 р. заснувала с.Старокозаче (в Білгород-Дністровському районі). Створення на Дунаї Нової січі, як про це пішли чутки на Україні, викликало серед селянства надії на відродження козацтва. Це призвело до значних втеч населення до Дунайської Січі, що прискорило ліквідацію війська.

Після ліквідації Усть-Дунайського козацького війська переважна більшість козаків лишилась в Бессарабії. Усть-дунайці та задунайські запорожці, які переселялися до них, на протязі 20-х рр. неодноразово зверталися до державних установ з домаганням створення в краї козацького війська, з центром в с.Акмангіт. Російсько-турецька війна, яка розпочалася в 1828 р., пожвавила клопотання козаків. Ці прагнення співпали з намаганням командування збільшити військовий контингент Дунайської армії. В червні 1828 р. уряд дозволив сформувати в Акерманському повіті Бессарабії козацьке військо, яке одержало назву Дунайського (з 1856 р. Новоросійське; проіснувало до 1869 р.), з усть-дунайців, задунайських запорожців, що оселилися в Бессарабії до 1828 р. До війська були зараховані села Акерманського повіту Акмангіт (Білолісся), Старокозаче і Волонтирівка (тепер у районі Штефан Воде Молдови). В 1836 р. до війська були приєднані села Михайлівка, Костянтинівка, Новотроїцьке, Миколаївка, засновані відставними солдатами, та село Петрівка, в якому мешкали селяни-переселенці з Курської губернії (тепер в Білгород-Дністровському, Кілійському, Саратовському районах). Через три роки були приєднані заселені циганами села Фараонівка та Каїри (останнє – с. Крива Балка; обидва в Саратовському районі). За Паризьким миром 1856 р. частина козацької території з станицями Миколаївка та Новотроїцька відійшла до Молдавського князівства. Замість цих земель війську було дозволено придбати у поміщика К.Зіро селище Байрамча, незабаром перейменоване в Миколаївку-Новоросійську. Центр управління війська розміщувався в станиці Волонтирівка. Однак в зв'язку з тим, що в цій станиці не було необхідних помешкань, військове правління до 1856 р. знаходилось в Акермані (нащадки козаків живуть в місті й дотепер). Після придбання військом Миколаївки-Новоросійської воно переїхало в цю станицю. В середині 60-х рр. там знаходились майже всі головні військові установи: шпиталь, головний військовий храм св. Миколи Чудотворця, поштова станція та училище. унайське військо мало нести прикордонну службу на Дунаї, Пруті та по Чорноморському узбережжю до Дніпра, внутрішню службу в Бессарабській та Херсонській губерніях, утримувати гарнізони в Ізмаїлі та Акермані. Притягувалися вони для виконання й інших завдань.

В 1856 р., 11 липня, в зв'язку з відторгненням від Росії за Паризьким миром дунайської частини Бессарабії, військо було перейменовано в Новоросійське. З цього часу воно несло кордонну службу на лінії Болград-Татарбунари і далі по Чорноморському узбережжю. Козацькі гарнізони з'явилися в Руській Іванівці, Удобному, Козацькому, Турлаках, Папушойях (Переможному) Білгород-Дністровського району. У грудні 1868 р. в зв'язку з загальною реформою козацьких військ Новоросійське козацьке військо оголошувалося ліквідованим. Це було останнє козацьке військо на терені сучасної України.

Мужність і хоробрість, патріотизм, любов до волі й батьківщини, демократизм, взаємодопомогу, високі моральні цінності лишило козацтво в спадщину українському народу. Не випадково в огляді Одеської військової округи за 1871 р. підкреслювалося, що в українцях „й до цього часу добре зберігається пам'ять про вільне козацтво”, а задунайський запорожець Ананій Коломієць, закінчуючи розповідати Федору Вовку про Задунайську Січ, висловив невмирущі, сповнені глибокої віри в козацтво і його спадкоємців, слова: „А за нас... то наше не пропаде... Досі не пропало, то вже й не пропаде!.. Нашого насіння ніхто не скоренить!” В кінці ХІХ століття, при проведенні перепису населення Російської імперії, близько 70% мешканців Акерманського повіту вважали себе козаками, або вихідцями з козаків...

Із 1917 року на Буджаку знову, в новій якості, відродилося козацтво. Воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, разом з усіма намагалось будувати Буджацьку козацьку республіку, головною військовою силою якої

повинно було стати некрасівці, селянське ополчення “вільних козаків”, січових стрільців, українських козацьких дивізій сірожупанників, синьожупанників. До 1918 року на Буджаку діяли козацькі загони селянської армії батьки Махна, Чорноморське повстанське козацьке військо (загони отаманів С.Заболотного, Дерев'яги, Я.Кощового, Солтиса, Боровського, Кіршула, Карого, Коваленки, Стратіївського, Солоненка, І.Деркача, Бондаренка, Шевченка), Одеського українського військового Коша (отаман - І.Луценко), Гайдамацькі курені (отаман – О.Сахно-Устимович), Союзу української молоді (Одеська Січ), Татарбунарська козацька сотня. Є свідчення, що за часів румунсько-боярської та німецько-фашистської окупації (1918-1944) на Задністров'ї діяли підпільні козацькі організації. У післявоєнний період до початку 70-х років на Задністров'ї існували численні мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти, які дали початок Задністровому осередку Українського Вільного козацтва, що діяло на теренах Буджаку в 1973-1987 роках...

Із 1988 року по теперішній час працюють на Буджаку: козацькі організації – Задністрове козацтво, Буджацька Січове козацьке військо, Білгород-Дністровська паланка, Білгород-Дністровський міський Кіш, Окружний полк ім. П.Орлика, Окремий курінь ім. С.Білого, курінь Війська Запорозького, районне товариство ЧКЗ, районне товариство козаків-характерників, жіноча громада Берегинь, військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», Кілійський районний осередок Соборного Козацтва України, Кілійське РКТ УРК, Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства, Ізмаїльське РКТ, Придунайська Січ ЧКВ, Ізмаїльський міський курінь „Наливайко”, Ізмаїльська паланка МГО Козацтво Запорозьке, Саратське районне козацьке товариство ЧКВ, Татарбунарське районне товариство ЧКЗ, Болградське РКТ ЧКЗ; козацькі художні колективи – духовий оркестр, хор української народної пісні «Мрія», ансамбль української народної музики «Веселка», ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичи», народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія» Будинку культури с. Старокозаче, гурт «Отаман»; козацькі навчальні заклади – Білгород-Дністровське училище Південноукраїнського державного педагогічного університету, Старокозачька Січ, Молозька Січ, Випаснянська №2 Січ, Вигінська Січ, Долинівська Січ, Турлацька Січ, Адамівська Січ, Салганська Січ, Петрівська Січ, Бритівська Січ, Великомар'янівська Січ, Білгород-Дністровські міські школи: №4, №6, №11.

Групою співробітників Інституту історії козацтва (Одеська філія) Інституту історії України Національної академії наук України створюється козацька енциклопедія Буджаку. Краєзнавців запрошуємо до співпраці. Нас цікавлять спомини самовидців, біографії козаків, фотографії, документи місцевих осередків козацтв, статті про місцеве козацтво, що з'являлися в пресі (електронні варіанти та ксерокопії).

**Координати: E-mail:Generalotaman@rambler.ru,
E-mail:Dnestrcozacks@ukr.net
E-mail:Generalotaman@mail.ru тел. роб. 04849-3-59-56, тел. моб. 8097-466-7174**

**Матеріали про козацтво Буджаку дивіться на наших сайтах:
<http://Dnestrkozak.webstolica.ru/> <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>
<http://www.proza.ru/avtor/timeich/> http://zhurnal.lib.ru/u/uschanova_s_w/**

**Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>**

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№08(444) ТРАВЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв з метою надання методичної допомоги здійснив поїздку по районним організаціям козацтва на Буджаку (Арциз, Білгород-Дністровський – місто та район, Болград, Вилкове, Ізмаїл – місто та район, Кілія, Рені, Сарата, Татарбунари, Тарутине). Відбулися зустрічі із отаманами, старшиною та козаками осередків, керівництвом районів, директорами навчальних закладів та колективами центральних районних бібліотек. Кожній районній бібліотеці було передано в дар комплект літератури (50 примірників) з історії, теорії та практики роботи Буджацького козацтва: «Козацько-лицарське виховання», «Козацький громадський рух», «Теорія та практика козацького вишколу», «Дитячий та юнацький козацький рух», «Довідник козака Буджаку», «Сучасне українське козацтво на півдні Одещини», «Задністровці», «Козацький гарт» (автори В.Тимофєєв, С.Тимофєєва, С.Ушанова), енциклопедичне видання в 5-ти тт. «Архіви козаччини Буджаку» (укладачі С.Ушанова, В.Тимофєєв).

Колектив Арцизської центральної районної бібліотеки.

Колектив Саратовської центральної районної бібліотеки.

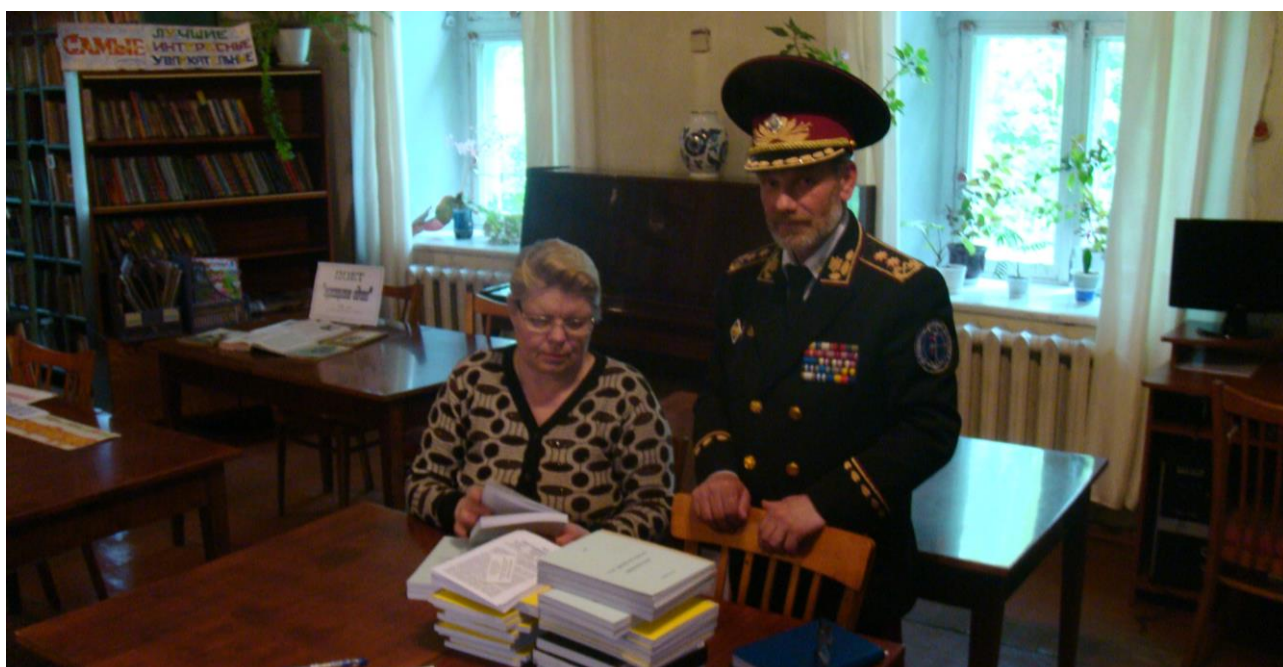
Колектив Тарутинської центральної районної бібліотеки.

Колектив Татарбунарської центральної районної бібліотеки.

Колектив Болградської центральної районної бібліотеки.

В Ренійській центральній районній бібліотеці.

В Ізмаїльській міській бібліотеці.

В Кілійській центральній районній бібліотеці.

На теперішній час працюють на Буджаку:

козацькі організації – Задністрове козацтво УК, Буджацька Січове козацьке військо УК, Білгород-Дністровська паланка УК, Білгород-Дністровський міський Кіш УК, Окружний полк ім. П.Орлика УК, Окремий курінь ім. С.Білого УК, курінь Війська Запорозького, районове товариство ЧКЗ УК, районове товариство козаків-характерників, жіноча громада Берегинь, військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», Кілійський районний осередок Соборного Козацтва України, Кілійське РКТ УРК, Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства, Ізмаїльське РКТ УК, Придунайська Січ ЧКВ УК, Ізмаїльський міський курінь „Наливайко”, Ізмаїльська паланка МГО Козацтво Запорозьке, Саратовське районне козацьке товариство ЧКВ УК, Татарбунарське районне товариство ЧКЗ УК, Болградське РКТ ЧКЗ УК;

козацькі художні колективи – духовий оркестр, хор української народної пісні «Мрія», ансамбль української народної музики «Веселка», ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичи», народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія» Будинку культури с. Старокозаче, гурт «Отаман»;

козацькі навчальні заклади – Білгород-Дністровське училище Південноукраїнського державного педагогічного університету, Старокозацька Січ, Молозька Січ, Випаснянська №2 Січ, Вигінська Січ, Долинівська Січ, Турлацька Січ, Адамівська Січ, Салганська Січ, Петрівська Січ, Бритівська Січ, Великомар'янівська Січ, Білгород-Дністровські міські школи: №4, №6, №11, Миколаївсько-Новоросійська Січ, Михайлівська Січ.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</i>	№09(445) ТРАВЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

В рамках проведення П'ятого Кола Буджацького козацтва отаман **В.Тимофєєв** з метою надання методичної допомоги здійснив поїздку по районним організаціям козацтва на Буджаку (Арциз, Білгород-Дністровський – місто та район, Болград, Вилкове, Ізмаїл – місто та район, Кілія, Рені, Сарата, Татарбунари, Тарутине). Відбулися зустрічі із отаманами, старшиною та козаками осередків, керівництвом районів, директорами навчальних закладів та колективами центральних районних бібліотек. Кожній районній бібліотеці було передано в дар комплект літератури (50 примірників) з історії, теорії та практики роботи Буджацького козацтва.

Колектив Білгород-Дністровської міської бібліотеки ім. М.Горького.

Козацький хор «Мрія» прийняв участь в урочистостях та святковому концерті, присвяченому Дню слав'янської писемності.

Президія свята. Виступає Генеральний Консул Болгарії в Україні.

Учасники свята. Глядачі.

Виступає козацький хор «Мрія».

Відбулася XXI Одеська обласна конференція членів УТОГ (сmt. Затока, о/ц «Одисей»; директор оздоровчого центру – генерал-хорунжий УК Завойчинський М.О.). В перебігу конференції – посвята в козаки голови Одеської обласної організації УТОГ Бабіна Олександра Васильовича. Пану Олександру присвоєно козацьке військове звання осавул. Після конференції та посвяти в козаки – святковий концерт силами Центрального палацу культури УТОГ.

Фото на згадку.

Артисти – учні одеських шкіл УТОГ.

Відбулося чергове засідання Науково-методичної Ради при Науково-дослідному інституті козацтва Інституту історії України Національної Академії наук України. На порядку денному: 1.Обговорення та затвердження структури сайту «Козацька бібліотека», матеріалів до наповнення сайту. 2.Затвердження нових членів науково-методичної Ради. 3.Поточні справи.

Робочий момент засідання науково-методичної Ради.

До складу Ради увійшли: Чухліб Тарас Васильович, д.іст.н., Українське козацтво, директор Науково-дослідного інституту козацтва Інституту історії НАНУ; Титова Олена Миколаївна, к.іст.н., директор центру пам'яткознавства НАН України та УТОПІК; Клепак Григорій Олексійович, заступник голови Національної спілки краєзнавців України; Петренко Євген Демянович, к.іст.н., Почесний отаман звичаєвої громади УК, викладач університету «Україна»; Руденко Юрій Дмитрович, д.пед.н., Українське козацтво, професор НПУ ім. Драгоманова; Задунайський Вадим Васильович, д.іст.н., Донецьк; Князюк Григорій Трохимович, Старійшина Українського Козацтва, викладач університету «Україна»; Припуга Іван Петрович, методист координаційного центру фізкультури та спорту Головного управління освіти і науки м. Києва; Сопівник Михайло Пантелеймонович, к.т.н., Старійшина, керівник відділу секретаріату ВУТ «Просвіта» ім. Тараса Шевченка; Мельничук Юрій Леонідович, зав. відділом Українського державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді МОН України; Опанащук Віталій Степанович, Писар МГО «Українське Козацтво», журналіст; Тимофєєв Валерій Якович, отаман Задністрового козацтва регіональної організації козаків Буджаку, кращий освітянин України 2002 року; Козар Іван Якович, Голова Ради Старійшин Українського Козацтва, викладач Хмельницького МАУП; Трачук Олексій Васильович, Писар Ради Старійшин УК, здобувач Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№10(446) ЧЕРВЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ЧАС ВИХОВУВАТИ ЛИЦАРІВ

Після нас не буде нас, а справи залишаться...

Сучасний загальнодержавний сплеск цікавості до історії козацтва й зокрема уваги до його проблем пояснюється просто: **йде формування національної еліти, яка спирається в своїй діяльності на національний – козацький! – досвід державотворення.**

Історичні умови буття українського народу породили самобутній феномен – козацтво. Воно втілювало в собі фізичне і духовне здоров'я нації, інтелектуальну силу, життєздатність, оптимізм і енергію. Це була об'єднана, згуртована, ідейно і духовно зцементована, суворо дисциплінована національна сила, яка очолювала боротьбу проти чужоземних ворогів. Майже чотириста років тому козаки так виклали королівським послам свою роль і призначення: «Подібно до наших предків, хочемо й ми користуватися вольностями життя, маєтностями і свободами, що належать рицарським людям... Дбаємо про те, щоб так само, як ми отримали від своїх предків ті права і вольності, щоб і наші наступники прийняли їх цілими і непорушними, з примноженням слави. І щоб вони один після одного передавали їх у прийдешні часи».

Відродження козацьких традицій є надзвичайно потрібною і важливою справою. Постане сучасне українське лицарство – духовно постане Україна. Сьогодні нам належить продовжити велику місію козацтва. Козаки знову мають стати захисниками честі й гідності України, її традицій, її культури.

Народна мудрість говорить: якщо хочеш залишити про себе пам'ять на п'ятдесят років - вирощуй сад, на сто - будуй будинок, на тисячу - виховуй сина. Народ, що бажає зберегти себе в історії, повинен піклуватися про виховання своїх синів.

НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ ГОЛОВНЕ – УВАГА ДО ШКОЛИ

Держава живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа. А для цього школа повинна стати осередком зустрічі дитинства із справді загальнолюдським - дитинча має частіше зазирати у вічність - саме школа стоїть у витоків духовності суспільства...

Проблеми виховання дітей та молоді мені знайомі не з книг; тридцятип'ятирічний педагогічний досвід (двадцятирічний директорський), п'ятнадцятирічний досвід роботи на керівних посадах в органах державної виконавчої влади та органах місцевого самоврядування дають підстави робити пропозиції щодо його покращання.

Сучасний його стан загрозливий. Якщо рівень навчання в загальноосвітніх школах становить 0,6 від можливої одиниці, то рівень виховання - 0,3; поза школою взагалі панує антивиховання. Цей стан погіршується, бо практично не зроблено спроби змінити в країні ситуацію з мораллю на кращу і школа залишається єдиним гарантом виховання дитини порядною людиною, патріотом України. **Тому на сучасному етапі розвитку держави головне - увага до школи - первинному осередку формування громадянина, патріота.**

ГОЛОВНА МЕТА ОСВІТИ – ВИХОВАННЯ; ОСНОВНИЙ НАПРЯМОК СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ – ФОРМУВАННЯ ДУШІ

Рівень розвитку освіти - мірило рівня кваліфікації і культури будь-якого суспільства, важливий показник його прогресу або регресу. Найважливішою закономірністю розвитку системи освіти є єдність її структурних елементів: навчання і виховання. В системі освіти виховання відіграє провідну роль, а навчання є тільки засіб виховання. Навчання, відірване від виховання і без опори на нього розвиває тільки розум, накопичує знання і не може дати позитивних результатів. Лише поєднання навчання і виховання особистості формує у неї культуру самостійного мислення, розвиває і зміцнює духовні здібності і характер, формує світогляд, моральні норми і соціальну позицію.

Ми часто зустрічаємо людей назверх освічених, енциклопедично озброєних знаннями, а всередині в них пустеля, як говориться в Біблії, «гроші пофарбовані, поваплені» і тому в теперішній час нам потрібні люди не тільки озброєні знаннями, а й духовно, психічно, фізично спроможні розвивати творчі здібності свої та навколишніх; співпрацювати з людьми різних філософських, політичних, релігійних поглядів; здатні вирішувати проблеми сьогодення й майбутнього; особи з великим культурним та духовним потенціалом; особи **виховані**.

Досвід практичної роботи свідчить, що **головна мета освіти - виховання; навчання повинно бути підпорядковано вихованню.**

Школа - єдиний соціальний інститут, який, виховуючи учнів сьогодні, працює на перспективу. Саме тут висока професійна майстерність педагога-вихователя стимулює потребу школяра стати свідомішим, самовдосконалюватися, щоб реалізуватися як громадянин.

Виховання - це, в першу чергу, **щеплення моралі та створення** в учнів навичок життя в моральній атмосфері, бо глибока моральна криза в нашій країні є наслідком прогалин і в освітньому процесі, зокрема у недооцінці ролі духовності української національної школи, яка виступає одним із важливих елементів збереження і розвитку спільноти, її духовного ядра і постачає суспільству свідомих громадян, носіїв духовності.

Загальної системи народного виховання для всіх народів немає, у кожного народу своя, особлива, національна система виховання. Вона базується на рідній, національній мові.

Рідна школа – це головна основа національного життя держави, основа рідної школи – національне виховання. Наше національне виховання – це козацьке виховання, бо українці – нація козацька; козаки були типовими представниками рідного народу, вони втілювали волелюбний національний характер, відображали його потреби, інтереси, прагнення; і вони створили самобутню і високоефективну, близьку до європейської, національну систему освіти і виховання – козацьку педагогіку, яку впроваджують в свою роботу колективи навчальних закладів Південноукраїнського Завдністров'я, бо творче впровадження в життя ідей і засобів козацького виховання має забезпечити формування фізично здорових, морально чистих і по-лицарськи мужніх та сильних духом громадян незалежної України. Тому, конкретизуючи основну мету освіти, наголошую – **виховання повинно бути національним.**

Зупинюся ще на декількох аспектах, які конкретизують основну мету освіти. Перший, що пов'язаний із розвитком режиму життя, - розвиток усіх здібностей людини й особливо тих, які притаманні конкретній особі. Якщо людину навчати та виховувати у тісній атмосфері одного фаху, то по сусідству із цим фахом утворюється вакуум, у який втягується «виховання вулиці», навички, отримані від таких ж вузьких фахівців. Тому виховання та підпорядковане йому навчання повинні готувати особу, моральну особу, особу, яка легко оволодівала б любим фахом.

Повідомляти відомості може телевізор, комп'ютор. Виховувати людину може тільки педагог-творець. Освіта, що підпорядкована завданням виховання - творчість, творчість особливо тонкої структури, що потребує уваги, загостреної інтуїції і, як всяка творчість, - **свободи.**

Педагог - творець, тому не потрібно ставати йому на заваді детальними вимогами програм, методичних вказівок. Якщо педагог щось особливо любить (творчість поета, письменника, художника, якийсь розділ математики, біології та ін.), то для нього необхідно надавати можливість прищепити цю любов своїм учням. Педагог мусить (хоча б якійсь мірі) прагнути вложити в учня хороші риси своєї особи. Небезпечно, коли хороший виконавець методичних вимог одночасно дріб'язковий, бездуховний та ін. Все це так або інакше відобразиться (можливо, не зараз) на його учнях.

З всього цього, впливає **другий аспект - школа повинна мати своє обличчя, а педагог повинен бути особою.**

Школа - це вихователі, викладачі, бібліотекар, працівники їдальні, й увесь її обслуговуючий персонал. Але головне (певна річ) - директор школи, який визначає її (школи) «особу», «душу», який створює в ній атмосферу доброзичливості до учнів й учителів між собою. Загальновизнано, що якість навчально-виховної роботи більшою мірою залежить від якості керівника школи, ніж від рівня педагогічної майстерності вчителів й вихователів. Неможливо педагогічним працівникам компенсувати негативний вплив першої особи. Тому я бачу **наступний аспект - ефективне управління можливе лише за умови, що особа-керівник бачить перспективу розвитку закладу, розуміє завдання і специфічні особливості його, володіє необхідними навичками керування колективом й має відповідні якості для цього.**

Школа - це й приміщення, чисті, привітні, красиві й індивідуальні. І, звичайно, у школі повинні бути й списки випускників (у нашій школі навчалися такі особи). Кожен має згадувати свою школу завдяки тому особливому, що було в

ній. Тому ще одна аспект - школа повинна мати свою репутацію, й для цього конче необхідно знати - хто з достойних людей її закінчив, а самій школі варто цікавитися долею своїх вихованців.

В підґрунті козацького гарту лежить щоденна практична робота козацьких організацій. Головна мета їх діяльності – формувати вільнолюбиву і незалежну особистість, козака-лицаря, мужнього громадянина, сутність якого розкриває козацьке гасло: **“Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!”**

Загально визнано, що суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва фундується на таких засадах: Християнство (Православ'я), прагнення до Народовладдя та Самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або розміняв свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини, бо **Козацтво має Кодекс Честі!**

Душу – Богові! Кодекс лицарської духовності козацтва.

Дедалі більше політичних і культурних діячів, учителів, батьків звертаються до християнських моральних цінностей як найбільш стійких, універсальних, не підвладних політичній та ідеологічній кон'юктурі. Це означає, що сучасне українське суспільство поступово підходить до визнання й опанування етичних основ християнства, від яких воно було штучно відлучене протягом багатьох десятиліть і до яких у більшості людей навіть було сформовано різко негативне ставлення.

Ніхто не буде сперечатися, що віра є носієм духовності. Так воно і є, адже те, чого навчають в християнстві, спрямоване на забезпечення нашого духовного добробуту, і найперше гармонії нашого внутрішнього світу. Багато людей відвідують храми, вважають себе віруючими і повага до традицій та релігії свого народу стримує багатьох з них від хибних кроків. Свою роль тут відіграє і громадська думка, а тому людина буде намагатися жити і діяти так, щоб не було соромно перед людьми.

Лише розвинута моральність, лише прийняття абсолютних вічних норм співжиття допоможе у потрібну годину людині – вона не буде вагатися, втримається, не піде на умовляння, адже матиме приписи на всі випадки життя. А нагородою буде чисте сумління та гармонія внутрішнього світу...

Тому формування душі як основної якості людини, визначення її духовних пріоритетів, обґрунтування системи цінностей, на яких має базуватися життя дитини – основний напрямок сучасного виховання...

Життя – Батьківщині! Кодекс лицарської звитяги козацтва.

Козак: готовий боротися до загину за волю, честь і славу України; нехтувати безпекою, коли справа стосується життя рідних, друзів, побратимів, долі Матері-України; з презирством і ненавистю ставиться до ворогів, прагне визволити рідний край від чужих заброд-завойовників; уміє доводити наукову неспроможність ворожих ідей і теорій, спрямованих на послаблення Української

держави, на приглушення національної свідомості і самосвідомості, та встановлення національної несправедливості і нерівноправності; здатний відстоювати в будь-яких обставинах життя рідну мову, культуру, мистецтво, духовні традиції, гідність і гордість свого та інших народів; виявляє героїзм, подвижництво в творчій праці і в бою в ім'я свободи і незалежності України; відстоює своє право бути господарем на рідній землі, володарем національних багатств, готовність нікому не давати на поталу своєї материзни і дідизни; здатний і готовий займатися постійно, в тому числі і в години можливого лихоліття, народотворчою і націотворчою діяльністю, будівництвом і зміцненням Української держави.

Серце – людям! Заповіді милосердя козацтва.

Козак: готовий допомагати найслабшим, найбеззахиснішим – дітям, створювати умови для їхньої радості, попереджувати їхні страждання, замінювати їм у разі необхідності батька і матір, брата і сестру; всебічно допомагає сиротам, вдовам, бабусям і дідусям, турботливо ставиться до безпомічних, постійна їм матеріально підтримує; надає допомогу хворим, інвалідам, потерпілим від злих людей, стихійних сил природи; здатний до співчуття, жалю до людей, які потрапили в біду; готовий допомагати будь-якій людині, щиро розділити з нею журбу, страждання, горе, зробити все для того, щоб їй стало легше.

Честь – нікому! Кодекс лицарської честі козацтва.

Козак: любить батьків, вірний у коханні, дружбі, побратимстві, товаришуванні, ставленні до Батьківщини, рідного народу; готовий турбуватися про молодших, зокрема дітей, усіх літніх людей і людей похилого віку; підкреслено шанобливо ставиться до матері, дівчини, жінки, бабусі; виявляє непохитну вірність ідеям, принципам народної моралі, національним і загальнолюдським цінностям; відстоює свободу і незалежність особистості, народу, держави, єдність і соборність українських земель; прагне роботи пожертвування на будівництво храмів, навчально-виховних закладів, просвітних установ, пам'яток історії та культури; готовий проявляти принциповість і непримиренність до зла, аморальності і наступальність у боротьбі з ними; здатний цілеспрямовано й систематично розвивати фізичні і духовні сили, зокрема непохитну силу волі і непоборну силу духу, можливості свого організму, займатися самопізнанням і самовдосконаленням; уміє скрізь і всюди чинити шляхетно, виявляти добротність, лицарські чесноти, глибоку історичну пам'ять, національну гідність і гордість; турбується про розвиток національних традицій, звичаїв, обрядів, бережливо ставиться до рідної природи, землі, примножує її багатств; прагне внести якнайбільший особистий внесок у підвищення добробуту рідного народу, його матеріального і духовного рівня.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ ШКОЛИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ – ПРОТИСТОЯННЯ БЕЗДУХОВНОСТІ, РУЙНАЦІЇ МОРАЛІ

Труднощі та проблеми школи впливають із сучасних труднощів громади - економічних, демографічних, соціальних.

Термінове розв'язання всіх проблем школи неможливо (особливо соціально-економічних, фінансових, частково методичних), але проблеми виховання ми повинні вирішувати негайно; **головне завдання школи на сучасному етапі - протистояння бездуховності, руйнації національної моралі.**

Громада живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовних життям школа, тому школа повинна і може стати осередком духовності, берегинею духу громади; для цього **вона має бути відкритим навчально-виховним закладом з громадсько-державним управлінням.**

Один з шляхів вирішення проблем сучасного виховання учнів – **національно-патріотичне виховання у формі козацько-лицарського гарту («лише виховуючи українця, можна виховати українця»)** та розумні ідеологізація і політизація виховного процесу (формування патріота, громадського діяча починається з його участі в діяльності дитячих і юнацьких громадських організацій); якби мали таке виховання, 7 млн. українців-шукачів долі за кордоном наводили б лад сьогодні на своїй землі, в своїй державі; а це - не найгірші громадяни.

Неможливо виховати особистість тільки в школі; **школа виховує разом із сім'єю, виробничими колективами, громадою.**

У вихованні національно свідомих козака та козачки є чотири ступеня (етапи): **родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліняти, родинно-шкільний гарт козака та лелі, джури та дани, громадсько-родинний гарт молодика та берегині, громадсько-родинний гарт козака та козачки.**

Кожен з етапів козацько-лицарського гарту має свої особливості й проводиться:

1. Родинно-дошкільний – через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садочка.

2. Родинно-шкільний – у формі роботи школи козацько-лицарського гарту: А.Класна робота за рахунок шкільного компоненту (варіативної складової навчального плану) з основних дисциплін козацько-лицарського виховання. Б.Позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (самоврядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів. В.Позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. Громадсько-родинний – у формі діяльності учнівського куреня Українського козацтва та місцевого осередку жіночої громади Українського козацтва.

4. Громадсько-родинний таборовий - на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вишах») - через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

Основна мета сучасного козацько-лицарського гарту – **формування в родині, школі і громадському житті творчу особистість козака-лицаря, захисника рідної землі з яскраво вираженою українською національною свідомістю і самосвідомістю, світоглядом і характером, високою мораллю і духовністю.**

У період розбудови незалежної України у громадському, шкільному і родинному житті нам потрібен насамперед **культ лицарства**: лицарський дух не дасть нудити у духовній нищості, історичному безпам'ятстві; тому включення потенціалу козацько-лицарської духовності у виховний процес значно активізує формування вільної, з стійкими морально-вольовими якостями, силою духу особистості.

Українська козацька духовність – це **історично сформована система духовних багатств лицарської верстви рідного народу, яка виробила і в своєму**

бутті, способу життя відобразила найвищі цінності його національної душі, філософії, характеру, світогляду, моралі, правосвідомості, естетики; це лицарська духовність, компоненти якої розвиваються у напрямі довершеності, найглибшого відображення потреб, інтересів української нації, держави.

Практичний досвід стверджує, що школа козацько-лицарського гарту може (й повинна!) бути центром духовного життя, берегинею духу громади, але для цього їй потрібно бути **національній, мати національно налаштовані кадри, лицарів духовності у самій школі**, а в підґрунті – сформовану громадську думку та козацькі звичаї і традиції громади.

Козацько-лицарський напрямок в сучасній педагогіці я особисто вважаю найперспективнішим напрямком в теорії сучасного виховання громадянина, патріота України; за цим напрямком майбутнє; він буде слугуватиме підґрунтям державної системи виховання, бо ми, браття, козацького роду!

ШКОЛА КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ГАРТУ – ОСНОВА СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ВИХОВАННЯ КОЗАКА ТА БЕРЕГІНИ

Загально визнано, що у період моральної кризи, дегероїзації і деморалізації значної частини нашого суспільства творче відродження культурно-освітніх і виховних національних козацьких традицій – одна з необхідних і найважливіших граней зміцнення могутності України.

Офіційна українська педагогіка не заперечує того, що козацтво стало найдосконалішою формою вияву генетично закодованих здібностей і можливостей нашого народу. І тому в концепції національного виховання реалізація науково обґрунтованих і випробуваних історією козацько-лицарських виховних традицій – вважається одним із найефективніших українознавчих підходів у навчально-виховній роботі.

Школа козацько-лицарського гарту (виховання) – громадський (на базі загальноосвітньої школи) навчально-виховний заклад нового типу, покликаний дати учням додаткову козацько-лицарську освіту, забезпечити їх надійний духовний зв'язок з предками, розвинути стосунки з сучасниками і зорієнтувати козачат на інтереси нащадків, бо творче відродження в житті ідей і засобів козацької педагогіки має забезпечити виховання фізично здорових, морально чистих і по-лицарські мужніх та сильних духом громадян незалежної України.

Концепція школи цього типу звертає увагу педагогів на виховний потенціал Кодексу буття Українського козацтва, куди входять Кодекс лицарської честі, Кодекс лицарської духовності та Заповіді милосердя. Впровадження в виховну роботу вимог Кодексів забезпечує формування та виховання такого духовного стану молоді – молодих громадян України, козаків, яке в народі збереглося як розуміння козацького духу, того особливого соціального положення українського козацтва в суспільстві, яке слугувало опорою народу і державі протягом віків.

У практичній роботі школи козацького гарту дотримуються **основних змістовних компонентів сучасного козацько-лицарського виховання молоді**, які втілені у наступних циклах і напрямках навчального плану:

Цикли предметів (блоки)	Напрямки	Девіз напрямку (основна ідея)
-------------------------	----------	-------------------------------

I	КУЛЬТУРА ТІЛОВИХОВАННЯ (Напрямки 1,2).		1. Система здоров'я.	Від козацьких секретів здоров'я, тіловиховання – до олімпійських вершин.
			2. Козацька військова справа.	Рідну Україну захищай поліцарському, до загину.
II	ДУХОВНА КУЛЬТУРА (Напрямки 3,4,5).		3. Родовід.	Козацькому роду нема переводу.
			4. Традиції.	Любіть Україну, як сонце любіть.
			5. Козацька культура.	Козацькими шляхами – до висот української духовності.
III	КУЛЬТУРА ПРЕДМЕТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (Напрямки 7,8).		6. Природа.	Плекати український храм природи.
			7. Праця-навчання.	Всеукраїнська толока, особиста праця – тобі, Державна Україна.
			8. Наука-техніка.	Науку і техніку – на службу нації, Україні.
IV	СОЦІАЛЬНА КУЛЬТУРА (Напрямки 9,10).		9. Державнація.	В душі і серці кожного із нас – Соборна Україна.
			10. Історія козацтва	Козацька наша слава не вмере, не поляже.

Лише виховуючи українця, можна виховати українця. Тому історія вчить, що ефективне те, що утверджує своє. А своє у нас – козацтво – спосіб життя вільної людини, яка зі зброєю в руках захищала Богом дані їй вольності й права.

Навчально-виховні заклади, що працюють в напрямку козацько-лицарського виховання, функціонують за універсальними законами розвитку соціальних систем, тому потребують комплексу основних концептуально-методичних документів. Документи розроблені автором статті, пройшли апробацію в навчально-виховних закладах козацького спрямування Південноукраїнського Задністров'я, надруковані у виданнях та виставлені в Інтернеті:

1. Тимофєєв В.Я. Школа козацько-лицарського виховання – Берегиня духу села. З досвіду роботи Адамівської загальноосвітньої школи I-II ступенів Білгород-Дністровського району. Журнал «Наша школа» (Одеса), №5-6, вересень-грудень 2000 р. 2. Тимофєєв В.Я. Організація учнівського самоврядування в школі козацько-лицарського виховання. Журнал «Наша школа» (Одеса), №2, березень-квітень 2002 р. 3. Тимофєєв В.Я. Адамівська Січ – школа козацько-лицарського виховання. Вид. «СП «Петрекс». Білгород-Дністровський. 2004. 4. Тимофєєв В.Я. Дитячий та юнацький козацький рух. Вид. «Отаман». Білгород-Дністровський. 2009. 5. Тимофєєв В.Я. Козацький гарт. Вид. «Отаман». Білгород-Дністровський. 2011. 6. <http://Dnestrkozak.webstolica.ru/> 7. <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>

В.Я.Тимофєєв, отаман Буджацького козацтва.

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

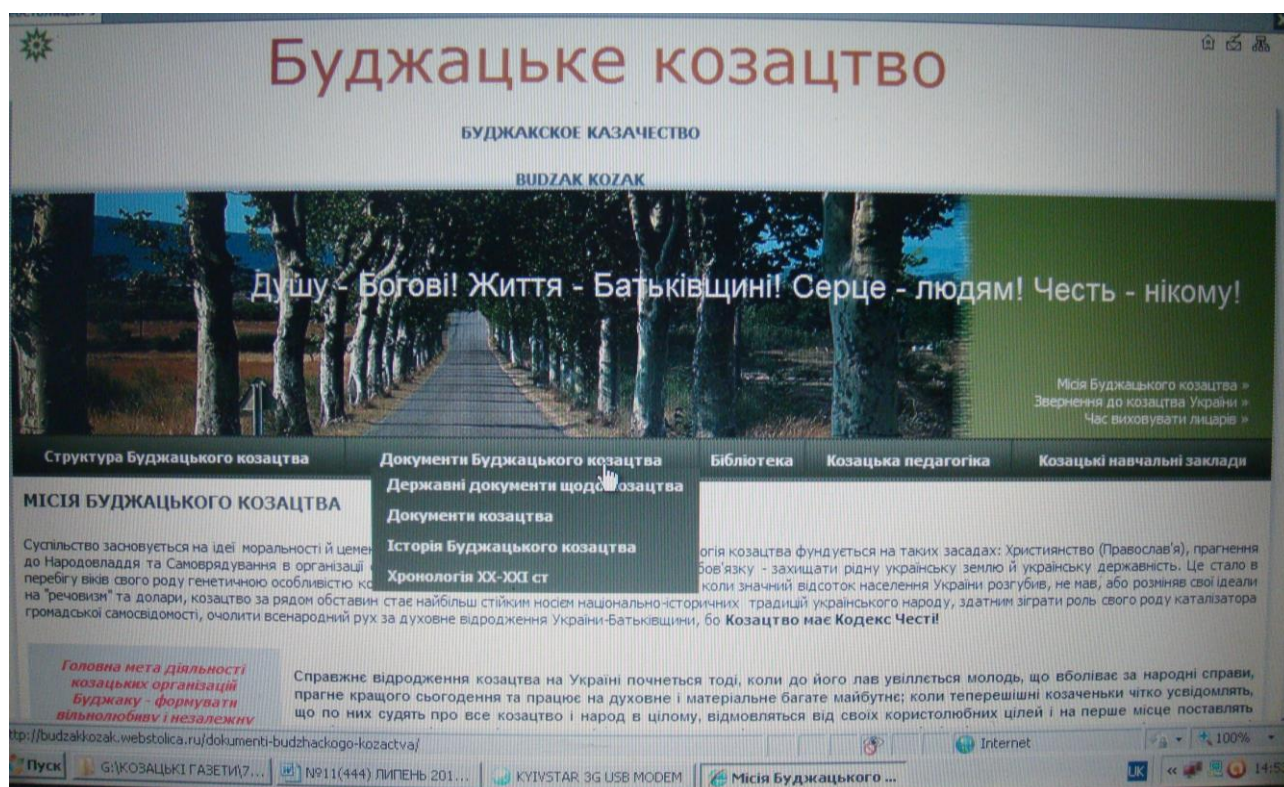
<p>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</p>	<p>№11(447) ЛИПЕНЬ 2011</p>	<p><i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i></p>
<p>E-mail: Budzakkozak@ukr.net</p>	<p>Альманах заснований у жовтні 1991 року</p>	<p>http://Budzakkozak.webstolica.ru/</p>

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

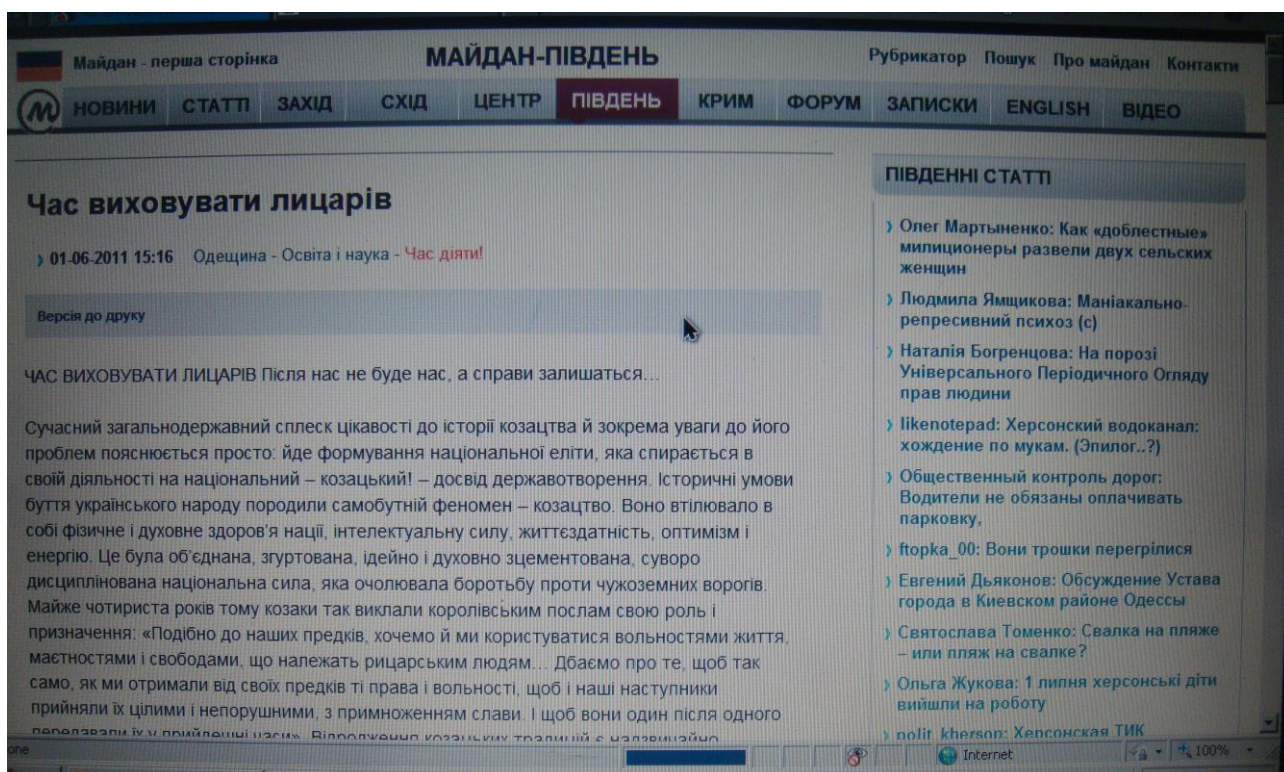
Відбулося урочисте відкриття Інтернет-сайту «Буджацьке козацтво». На карті сайту - розділи: Структура Буджацького козацтва. Історія Буджацького козацтва. Основні документи Буджацького козацтва. Козацька педагогіка. Бібліотека. Козацькі навчальні заклади.

На перших сторінках сайту – «Місія Буджацького козацтва», «Звернення до козацтва України».

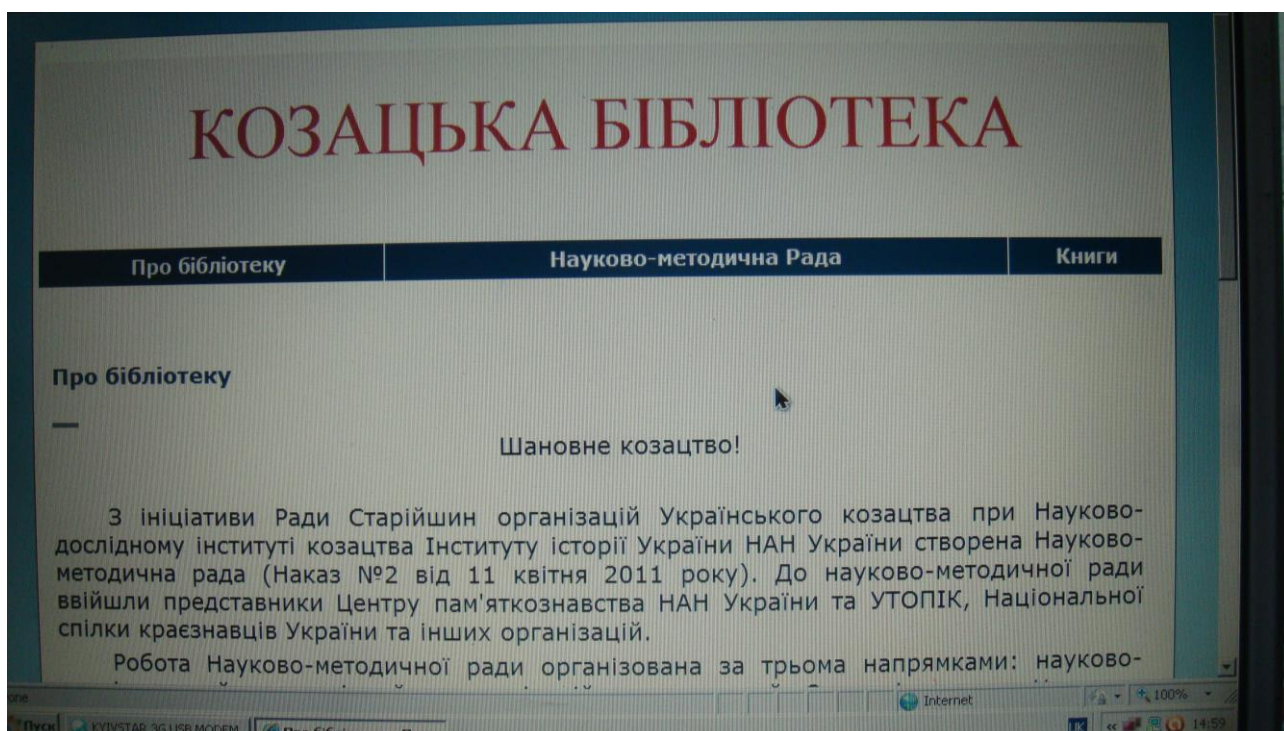

Відбулося розширене засідання Старшинської ради та Ради Старійшин. На засіданні було схвалено звернення до козацтва України «Час виховувати лицарів», яке згодом було розміщено на Інтернет-сайтах «Народна правда», «Майдан», «Буджацьке козацтво». Текст

даного звернення було також розміщено у збірці Міністерства освіти і науки України.

Відбулося урочисте відкриття Інтернет-сайту Українського козацтва «Козацька бібліотека». На карті сайту - розділи: Науково-методична Рада. Науково-дослідний напрямок. Педагогічний напрямок. Практична діяльність. Художня література про козацтво. Періодичні видання та ін. На головній сторінці сайту розміщене звернення Науково-методичної ради.

Шановне козацтво!

З ініціативи Ради Старійшин організацій Українського Козацтва при Науково-дослідному інституті козацтва Інституту історії України НАН України створена Науково-методична рада (Наказ №2 від 11 квітня 2011). До Науково-методичної ради ввійшли представники центру пам'яткознавства НАН України та УТОПІК, Національної спілки краєзнавців України та інших організацій.

Робота Науково-методичної ради організована за трьома напрямками: науково-дослідницький, педагогічний та організаційно-видавничий. Одним із завдань Науково-методичної Ради є організація широкого доступу козаків та молоді до здобутків науковців, освітян та видавців з козацької тематики. Цьому сприяють наукові статті у фахових виданнях, друк посібників з теорії та практики козацького руху та ін.

Стрімкий розвиток і активне використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій дозволяє приступити до широкомасштабного перекладу накопиченої науковцями інформації доби Козаччини в електронну форму і створенню великого числа принципово нових електронних інформаційних ресурсів. Ця нова форма представлення інформації дозволяє на якісно вищому рівні організувати процеси накопичення, збереження і поширення достовірної інформації – оперативно, надійно і компактно.

У розробці політики створення козацької інформаційної інфраструктури важливе місце приділяється сучасним електронним бібліотекам - центрам збереження, створення і використання інформаційних ресурсів. У їхніх фондах накопичується значний по обсягу і безцінний по змісту інформаційний запас, який володіє колосальним потенціалом.

Шановний читачу! Вашій увазі надається електронна бібліотека Науково-методичної ради при НДІ козацтва - віртуальна колекція досліджень та документів українського козацтва в електронній формі, доступна широкому загалу через глобальні мережі передачі даних. Сподіваємось на плідну співпрацю!

Редакційна колегія бібліотеки.

Отаман Буджацького козацтва Тимофєєв В.Я. та історик Ушанова С.В. звернулися до голови експертно-перевірочної комісії Державного архіву Одеської області Національного архівного фонду України Ніточко І.І. із заявою такого змісту: «Просимо розглянути питання щодо визначення цінності документів фонду «Козаччина Одещини ХХ-ХХІ ст.» (за 1991-2011 роки) з метою внесення їх до Національного архівного фонду України та передачі на зберігання до Державного архіву Одеської області. До заяви додаємо перелік розділів фонду «Козаччина Одещини ХХ-ХХІ ст.» (на 1 аркуші)».

ПЕРЕЛІК: І. ДОКУМЕНТИ АДАМІВСЬКОГО ОСЕРЕДКУ КОЗАЦТВА.
1 ПАПКА: Статут, реєстр, програми, накази, вирізки з газет, листування, фото, спомини Самовидців, газета «Козацький вісник» (1991-1998).

II. ДОКУМЕНТИ АДАМІВСЬКОЇ ШКОЛИ КОЗАЦЬКО-ЛИЦАРСЬКОГО ВИХОВАННЯ. 1 ПАПКА: Статут, реєстр, програми, накази, вирізки з газет, листування, фото, спомини Самовидців, газета «Джура» (1998-2001). 2 ПАПКА: Газета «Річ про Адамівську Січ» (2001-2002). 3 ПАПКА: Газета «Річ про Адамівську Січ» (2003).

III. ДОКУМЕНТИ ЗАДНІСТРОВОЇ СІЧІ. 1 ПАПКА: Статут, реєстр, програми, накази, вирізки з газет, листування, фото, спомини Самовидців, газета «Річ про Буджацьку Січ» (2004). 2 ПАПКА: Газета «Річ про Буджацьку Січ» (2005-2006), газета «Річ про Січ» (2007). 3 ПАПКА: Газета «Козацтво Задністров'я» (2008), газета «Козак Задністров'я»-«Козак Задністров'я-Січ» (2008-2010).

IV. ДОКУМЕНТИ БУДЖАЦЬКОГО КОЗАЦТВА. 1 ПАПКА: Статут, реєстр, програми, накази, вирізки з газет, листування, фото, спомини Самовидців, козацькі організації Буджаку (Задністрова Січ, Буджацька Січ, Придунайська Січ, Задунайська Січ, Бесарабська Січ). 2 ПАПКА: Газета «Річ про Буджацьку Січ» (2010-2014).

V. ДОКУМЕНТИ КОЗАЦЬКИХ ТОВАРИСТВ ОДЕЩИНИ. 1 ПАПКА: Статути, реєстри, програми, накази, вирізки з газет, листування, фото, козацькі організації Одещини. 2 ПАПКА: Статути, реєстри, програми, накази, вирізки з газет, листування, фото, козацькі організації Одещини. 3 ПАПКА: Спомини Самовидців, козацькі газети (1991-2011).

Керівництво комісії прийняло пропозицію й погодило строки передачі фонду до архіву.

Ініціативна група у складі Тимофєєва В.Я. - отамана Буджацького козацтва та Кіссе Н.І. – методиста Білгород-Дністровської міської бібліотеки ім. М.Горького почала роботу над проектом підготовки та видання енциклопедичного довідника краєзнавчого характеру про Білгород-Дністровський – місто та район (орієнтовно термін друку – жовтень 2012 року).

Енциклопедичний довідник з робочою назвою «Білгород-Дністровський – місто і район» (далі – Довідник) є першою спробою узагальнити якнайширше коло відомостей про всі аспекти життя міста Білгорода-Дністровського і Білгород-Дністровського району. Це видання має сприяти широкому інформуванню населення та гостей краю щодо його природи, історії, економіки, суспільно-політичного стану, освіти, культури, літератури, мистецтва, духовного життя. Мета створення такої книги – допомога просвітницькій та виховній діяльності краєзнавців і вчителів. Вона адресована також студентам, школярам і широкому загалу читачів. В Довідникові поєднуються історичні, фактографічні й біографічні відомості незалежно від їх політичного спрямування.

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№12(448) СЕРПЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

КОЗАЦТВО БУДЖАКУ

Мета сучасного Буджацького козацтва – відродження народних традицій державотворення та побудови єдиного патріотично орієнтованого, економічно і соціально ефективного й екологічно безпечного суспільства на принципах козацької ідеї, свободи, соборності, демократії, правової захищеності та соціальної справедливості. Воно прагне сформувати нове покоління, виховане на патріотичних традиціях козацької держави. Розраховує на силу і дух козацького народу, козацької нації.

Населення Дунай-Дністровського міжріччя (Буджаку) має давні козацькі традиції. Перша значна хвиля переселенців-козаків опинилася тут після 1710 року – це були мазепинці. До сьогодні їх нащадки мешкають у Старій та Новій Царичанцах (Білгород-Дністровський район). До речі, лише у цих козацьких селах на фронтах дахів - дерев'яні чотиригранні прикраси у формі пернача – символи отамано-полковничої влади (у цьому будинку мешкає козак!).

Після руйнації Запорозької Січі (1775 рік) козацька маса розійшлася по величезних земельних просторах, зокрема й по півдню України, забравши з собою ті вільні думки, проти яких Катериною II було влаштовано погром. Знищення основної організації українського козацтва, Наддніпрянської Січі, не завадило виникненню нових формувань такого типу. Козаки розселилися в перші роки після виходу з Запоріжжя в Очаківській окрузі, на Березані, по Тилігулу, біля Хаджибею і Балти, у пониззі Дністра від Акермана до Бендер, в Буджаку, в дунайських гирлах – у Вилковому, Кілії, біля Тулчи й Галаца. Приймаючи до себе козаків, Туреччина послаблювала позиції Росії на півдні. Козакам надавалася земля для заснування Січі

в пониззі Дністра – в Кучурганах, Акерманському повіті, озброєння і коні. Але козацтво виявилось об'єктом політичної гри між Росією і Туреччиною (царський уряд Росії вимагав повернення козаків), тому було вирішено переселяти козаків за Дунай. За час русько-турецької війни 1787-1791 рр. задунайські запорожці створили свою військову організацію і закріпилися на певний час в гирлі Дунаю та розмістили свій Кіш в Дунавцях – в Катирлезі (Очаківська округа відійшла до Росії), а також в місцях нижче Старої Кілії на острові.

Протяжність південних кордонів Російської імперії була відома не тільки козацтву на Україні. Запорозькі козаки, що розходилися по великих південних просторах, зустрічались тут з представниками некрасівських і донських козаків. Поступове переселення їх на Буджак почалося ще з 1709 року (після поразки повстання донських козаків під проводом К.Булавина), а далі один з повсталих отаманів – Г.Некраса привів своїх козаків із сім'ями з Кубані. Переселення мало два потоки: один йшов в Анатолію, другий – в Дунайську дельту. З'явилися некрасівці і в пониззі Дністра. Тікали за Дунай і донські козаки. Частина їх лишилася в Буджаку після російсько-турецької війни 1768-1774 рр. Сучасні поселення некрасівців – Вилкове (стара назва - Липованське), Приморське (стара назва Жебріяни) Кілійського району, Кислиця, Муравльовка, Стара та Нова Некрасівки Ізмаїльського району, Тучков (район міста Ізмаїл; у ХІХ ст. – один з головних центрів старообрядництва в Європі).

В середині серпня 1787 року розпочалася друга за царювання Катерини ІІ війна з Туреччиною. Османська імперія прагнула повернути Крим, приєднаний до Росії у 1783 р. Російська імперія, з свого боку, мала на меті утвердитися в Північному Причорномор'ї і розширити свої володіння в цьому районі і на Південному Кавказі. З початком війни російське командування відчуло гостру потребу у збільшенні свого військового контингенту, особливо за рахунок бійців, що добре знали театр воєнних дій і противника та бойові якості яких були загальновідомі. Тому уряд змушений був звернутися до колишніх запорожців, які лишилися в Україні. Восени на базі утвореного у 1783 р. полку запорозьких козаків (один з заходів російського уряду, спрямованих на повернення задунайських козаків до Росії) почалося формування козацького війська. Указом від 22 січня 1788 р. воно одержало назву Війська вірних козаків, у протигагу „невірним” задунайським запорожцям. Очолили його колишні запорозькі старшини. Кошовим було призначено Сидора Білого, суддею Антона Головатого, кіннотою командував Захар Чепіга.

Незабаром за героїзм і мужність, виявлені у боях в Причорномор'ї, в тому ж 1788 р. воно було перейменовано в Чорноморське козацьке військо. Ще в ході війни, в 1790 р., Кіш Чорноморського козацького війська розділив територію між Бугом і Дністром, яку заселяли козаки, на три полкових паланки (окружні управління) – Подністрянську, Березанську, Кінбургську (тепер Одеська, Миколаївська та Херсонська області). Вони очолювалися призначеними Кошем старшинами і паланковими полковниками. Кожна паланка включала в себе декілька козацьких поселень. На території, яку займала Подністрянська паланка, виникли поселення чорноморців по Дністру: Біляєвка, Калаглія, Кучургани, Глинна, Чобручи, Незавертай, Голоківка, Аджидер, Яська та багато інших. За далеко не повними даними, на 1792 р. у Подністрянській паланці існувало 30 селищ, в яких проживало близько 1500 козацьких родин. Крім того, виникло багато хуторів і поселень при риболовецьких заводах, по річках та лиманах. Центром Чорноморського козацького краю і Подністрянської паланки стала Слободзея, де проживало 130 козацьких родин. Тут знаходилася військова резиденція.

На початку ХІХ ст. відносини між Росією та Туреччиною настільки загострилися, що привели до війни 1806-1812 рр. В листопаді-грудні 1806 р. російські війська оволоділи Бессарабію, за виключенням Ізмаїла. Вихід в цей район поставив перед російським командуванням питання про взаємовідносини з біглим сюди українським і російським населенням і задунайськими запорожцями. Зокрема, у

фортеці Браїлів, що була оточена російськими військами, знаходилося до трьох тисяч дунайців. Генерал-лейтенант О.Ф.Ланжерон, який командував корпусом на Дунаї, писав в січні 1807 р., що задунайські козаки можуть „наносити шкоду більш, ніж турки і татари”. Тому російське командування вжило низку заходів, щоб залучити задунайських запорожців на свій бік, обіцяючи їм всі пільги, якими користуються чорноморці на Кубані. Все це мало певний ефект. Збігле населення було зацікавлене в легалізації свого положення, а задунайські запорожці опинилися в районі дій російської армії. Враховуючи успіхи у формуванні волонтерського полку з задунайських запорожців і збіглого українського населення, було вирішено створити на Дунаї козацьке військо, давши йому найменування Усть-Дунайського. 20 лютого 1807 р. Усть-Дунайське Буджацьке козацьке військо було офіційно затверджено указом Олександра I.

Уряд, зацікавлений у швидкому заселенні ново приєднаної Бессарабії, дозволив усть-дунайцям селитися в Придунайських степах на правах колоністів. На протязі 1815-1817 рр. в Бессарабію з-за Дунаю вийшло кілька груп козаків, які разом з усть-дунайцями оселилися в Ізмаїльському повіті, заснувавши в 1818 р. с.Дракуля (тепер с. Трудове Кілійського району). Незабаром тут нараховувалося вже 45 козацьких родин. В 1820 р. друга група усть-дунайських козаків і задунайських запорожців, незважаючи на опір земської поліції, в кількості 38 родин оселилася в Акерманському повіті, заснувавши с.Акмангіт (тепер с.Білолісся Татарбунарського району). Частина задунайців у 1823 р. переселили в Ізмаїльську колоністську округу, де засновано с.Новопокровське (тепер с.Покровка Ізмаїльського району). У зв'язку із збільшенням населення в Акмангіті частина задунайських запорожців і усть-дунайських козаків перейшла на нове місце в Акерманському повіті, де в 1827 р. заснувала с.Старокозаче (в Білгород-Дністровському районі). Створення на Дунаї Нової січі, як про це пішли чутки на Україні, викликало серед селянства надії на відродження козацтва. Це призвело до значних втеч населення до Дунайської Січі, що прискорило ліквідацію війська.

Після ліквідації Усть-Дунайського козацького війська переважна більшість козаків лишилась в Бессарабії. Усть-дунайці та задунайські запорожці, які переселялися до них, на протязі 20-х рр. неодноразово зверталися до державних установ з домаганням створення в краї козацького війська, з центром в с.Акмангіт. Російсько-турецька війна, яка розпочалася в 1828 р., пожвавила клопотання козаків. Ці прагнення співпали з намаганням командування збільшити військовий контингент Дунайської армії. В червні 1828 р. уряд дозволив сформувати в Акерманському повіті Бессарабії козацьке військо, яке одержало назву Дунайського (з 1856 р. Новоросійське; проіснувало до 1869 р.), з усть-дунайців, задунайських запорожців, що оселилися в Бессарабії до 1828 р. До війська були зараховані села Акерманського повіту Акмангіт (Білолісся), Старокозаче і Волонтирівка (тепер у районі Штефан Воде Молдови). В 1836 р. до війська були приєднані села Михайлівка, Костянтинівка, Новотроїцьке, Миколаївка, засновані відставними солдатами, та село Петрівка, в якому мешкали селяни-переселенці з Курської губернії (тепер в Білгород-Дністровському, Кілійському, Саратовському районах). Через три роки були приєднані заселені циганами села Фараонівка та Каїри (останнє – с. Крива Балка; обидва в Саратовському районі). За Паризьким миром 1856 р. частина козацької території з станицями Миколаївка та Новотроїцька відійшла до Молдавського князівства. Замість цих земель війську було дозволено придбати у поміщика К.Зіро селище Байрамча, незабаром перейменоване в Миколаївку-Новоросійську. Центр управління війська розміщувався в станиці Волонтирівка. Однак в зв'язку з тим, що в цій станиці не було необхідних помешкань, військове правління до 1856 р. знаходилось в Акермані (нащадки козаків живуть в місті й дотепер). Після придбання військом Миколаївки-Новоросійської воно переїхало в цю станицю. В середині 60-х рр. там знаходились майже всі головні військові установи: шпиталь, головний військовий храм св. Миколи Чудотворця, поштова станція та

училище. унайське військо мало нести прикордонну службу на Дунаї, Пруті та по Чорноморському узбережжю до Дніпра, внутрішню службу в Бессарабській та Херсонській губерніях, утримувати гарнізони в Ізмаїлі та Акермані. Притягувалися вони для виконання й інших завдань.

В 1856 р., 11 липня, в зв'язку з відторгненням від Росії за Паризьким миром дунайської частини Бессарабії, військо було перейменовано в Новоросійське. З цього часу воно несло кордонну службу на лінії Болград-Татарбунари і далі по Чорноморському узбережжю. Козацькі гарнізони з'явилися в Руській Іванівці, Удобному, Козацькому, Турлаках, Папушойях (Переможному) Білгород-Дністровського району. У грудні 1868 р. в зв'язку з загальною реформою козацьких військ Новоросійське козацьке військо оголошувалося ліквідованим. Це було останнє козацьке військо на терені сучасної України.

Із 1917 року на Буджаку знову, в новій якості, відродилося козацтво. Воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, разом з усіма намагалося будувати Буджацьку козацьку республіку, головною військовою силою якої повинно було стати некрасівці, селянське ополчення "вільних козаків", січових стрільців, українських козацьких дивізій сірожупанників, синьожупанників. До 1918 року на Буджаку діяли козацькі загони селянської армії батьки Махна, Чорноморське повстанське козацьке військо (загони отаманів С.Заболотного, Дерев'яги, Я.Кошового, Солтиса, Боровського, Кіршула, Карого, Коваленки, Стратіївського, Солоненка, І.Деркача, Бондаренка, Шевченка), Одеського українського військового Коша (отаман - І.Луценко), Гайдамацькі курені (отаман – О.Сахно-Устимович), Союзу української молоді (Одеська Січ), Татарбунарська козацька сотня. Є свідчення, що за часів румунсько-боярської та німецько-фашистської окупації (1918-1944) на Задністров'ї діяли підпільні козацькі організації. У післявоєнний період до початку 70-х років на Задністров'ї існували численні мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти, які дали початок Задністровому осередку Українського Вільного козацтва, що діяло на теренах Буджаку в 1973-1987 роках...

Із 1988 року по теперішній час працюють на Буджаку: козацькі організації – Задністрове козацтво, Буджацька Січове козацьке військо, Білгород-Дністровська паланка, Білгород-Дністровський міський Кіш, Окружний полк ім. П.Орлика, Окремий курінь ім. С.Білого, курінь Війська Запорозького, районове товариство ЧКЗ, районове товариство козаків-характерників, жіноча громада Берегинь, військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», Кілійський районний осередок Соборного Козацтва України, Кілійське РКТ УРК, Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства, Ізмаїльське РКТ, Придунайська Січ ЧКВ, Ізмаїльський міський курінь „Наливайко”, Ізмаїльська паланка МГО Козацтво Запорозьке, Саратовське районне козацьке товариство ЧКВ, Татарбунарське районне товариство ЧКЗ, Болградське РКТ ЧКЗ; козацькі художні колективи – духовий оркестр, хор української народної пісні «Мрія», ансамбль української народної музики «Веселка», ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичи», народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія» Будинку культури с. Старокозаче, гурт «Отаман»; козацькі навчальні заклади – Білгород-Дністровське училище Південноукраїнського державного педагогічного університету, Старокозацька Січ, Молозька Січ, Випаснянська №2 Січ, Вигінська Січ, Долинівська Січ, Турлацька Січ, Адамівська Січ, Салганська Січ, Петрівська Січ, Бритівська Січ, Великомар'янівська Січ, Миколаївсько-Новоросійська Січ, Михайлівська Січ, Білгород-Дністровські школи: №4, №6, №7, №11.

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twj/>

СПЕЦВИПУСК

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№13(449) СЕРПЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося Шосте Коло Буджацького козацтва. На порядку денному: 1. Організація зустрічі із делегаціями ГО «Екологічний центр сталого розвитку України» (президент генерал-хорунжий козацтва Ю.Є.Герашенко), Global Greengrants Fund, Center for Safe Energy, All-Ukrainian ecological movement "Khortetskiy Forum" (13.08.2011). 2. Участь делегації Буджацького козацтва в міжнародному круглому столі «Козацтво й національна ідея» (Київ, 20.08.2011). 3. Участь Буджацького козацтва у святкуванні Дня Незалежності України (24.08.2011). 4. Участь Буджацького козацтва у святкуванні Дня молдавської мови та писемності (27.08.2011).

У ВИДАВНИЦТВІ «ОТАМАН» ВИДАНО КНИГУ КОЗАКА ЄВГЕНА ХОМЕНКА «ПРИРОДА Й МАТЕМАТИКА» (Ч.2. ЕНЕРГІЯ, ПРОСТІР, ЧАС)²

...Математика – одна з найдревніших наук; вона була, є і буде; вона - мова природи і всіх богів. Цю велич математики людство завжди розуміло, ось чому й винайшло фігури шостого виміру! Тому ми повинні самі відкривати світ, який нас оточує. А пошуки знань безкінечні і різномірні, як сама природа...

Є.Хоменко.

Хоменко Євген Васильович народився й живе на Білгород-Дністровщині. Коли вчився в школі, технікумі, «виші», «в математиці не було мені рівних». Отримав освіту, працював; у вільний час «я почав займатися своєю наукою».

Перший математичний твір, у якому дає оригінальну геометричну трактовку фізико-математичних модулів – «енергія», «простір», «час» та ін., написав у 1978 році. Потім були й другі твори; відгуки на них знаних вчених - фізиків та математиків.

В Українському козацтві з перших років його відродження (має Реєстрову грамоту за №1, підписану гетьманом В.Мулявою); активіст РУХу Чорновола, патріот.

Активно працює в Науковому курені Задністрової Січі; є заступником курінного отамана.

Вважає: **«Кожна людина повинна себе вдосконалювати; є такий закон природи, Бога; а не будемо це робити – перестанемо тоді жити».**

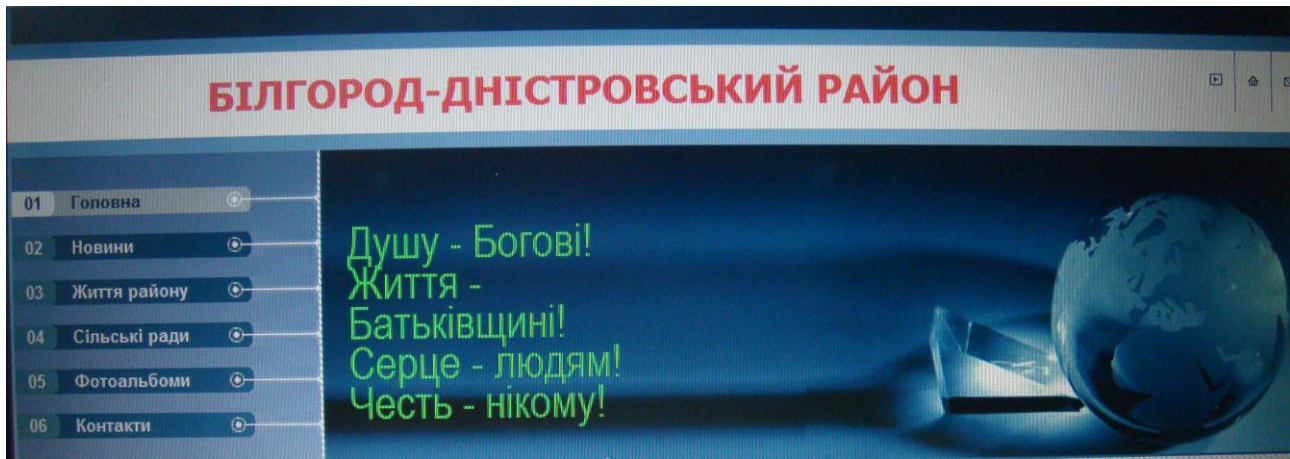
Із передмови.

Відкрито Інтернет-сайт «Білгород-Дністровський район».

Шановні відвідувачі сайту! Щиро вітаємо вас на веб-сторінці Білгород-Дністровського району, який славиться своєю історією та культурними традиціями. Це - достатньо розвинений в економічному плані край з великими потенційними можливостями. Його мешканці працюють задля забезпечення подальшого динамічного економічного, та культурного розвитку району, підвищення соціального рівня і якості життя населення.

Сподіваємось, що цей сайт допоможе вам, шановні земляки, отримувати повну і достовірну інформацію про всі важливі питання життєдіяльності нашого краю.

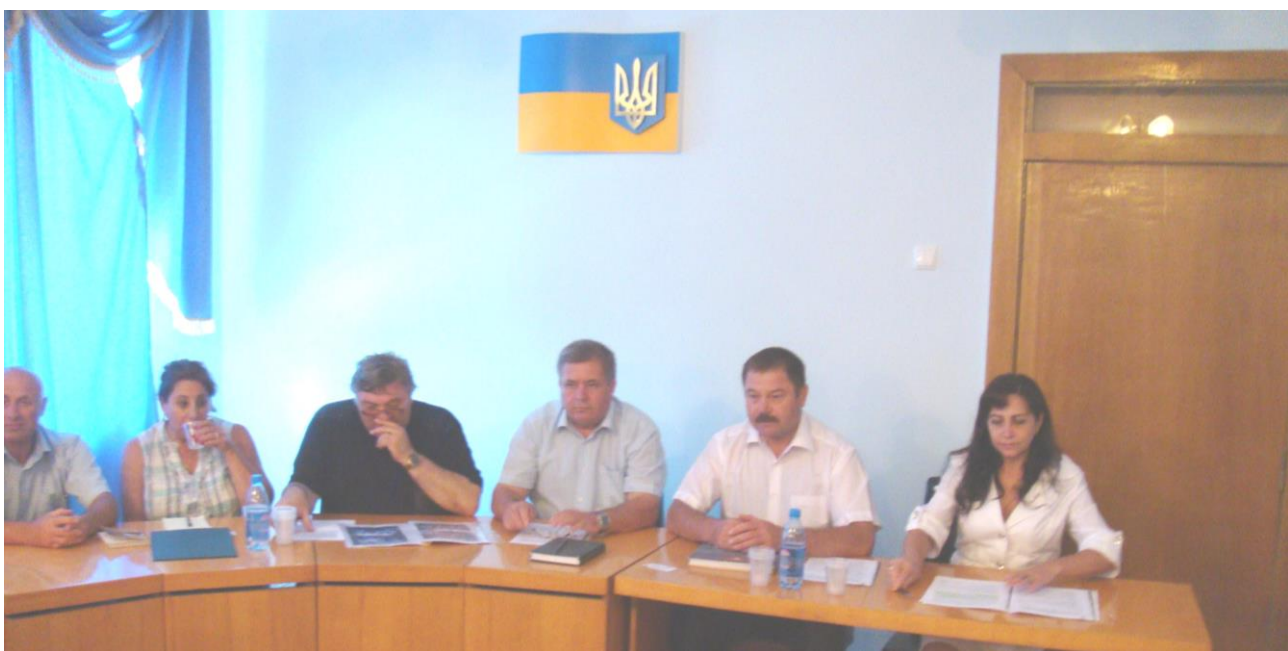
² Частину 1 (Математичне дерево) надрукувало видавництво «Отарман» у 2009 році.

В свою чергу ми розраховуємо на плідну і конструктивну співпрацю із наповнення сайту матеріалами із життя територіальних громад, яскравих неординарних подій. Впевнені, що наші спільні зусилля сприятимуть всебічному розвитку і процвітанню Білгород-Дністровщини.

Редакція Веб-сайту.

Відбулася зустріч-круглий стіл керівництва Білгород-Дністровської РДА (голова – В.П.Чорнолуцький, заступники – В.П.Маслаков, С.П.Петренко, начальник відділу культури та туризму – Корчагіна Д.І.), козаків Екологічного куреню Буджацького козацтва (В.Я.Тимофєєв, В.В.Лукашевський, М.К.Маринеску) із учасниками Міжнародної конференції щодо розвитку заповідних територій, Національних парків, екотуризму (ГО Екологічний центр сталого розвитку України - президент генерал-хорунжий козацтва Ю.Є.Герашенко, Global Greengrants Fund – керівник Melissa Prager, Center for Safe Energy – керівник John Yost, All-Ukrainian ecological movement «Khortetskiy Forum» – керівник Barbara Goodman та ін.). В програмі – знайомство, презентація напрацювань району в галузі зеленого туризму, неформальне спілкування за козацьким куліш-брейком.

Президія круглого столу.

Учасники круглого столу.

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у святкуванні Дня Незалежності, що проводилися на території Випасненської сільської ради. В програмі урочистості, покладання квітів до Меморіалу Слави, святковий концерт, народні гуляння.

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№14(450) СЕРПЕНЬ 2011	Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

КОЗАКИ, МИ МАЄМО РОБИТИ!

Слова уже не вірують словам і мружаться від правди, як од сонця... Просніться, люди! Це погані сні. Нове століття в шибку заглядає, той самий гад, ті ж самі казани, лиш інший диявол дрова підкидає...
Ліна Костенко

В квітні 2005 року я написав невелику статтю «Кадри вирішують все (нотатки нестороннього спостерігача)», де, зокрема, було таке: «Ж.-П. Сартр – відомий французький письменник та філософ-неопозитивіст, в одній з своїх перших (юнацьких) філософських робіт, відслідковуючи перебіг та наслідки революцій, зважив на те, що від революції, в першу чергу, виграють люди, сутність яких можна виразити поняттям «піна». І чомусь, ця людська «піна», на відміну від натуральної піни, тане не скоро, завдаючи шкоди як самій революції, так і людям, які втягнуті у вихор цієї революції. Проходить час і на боротьбу з «піною», яка вже стала владою, підіймається нове покоління революціонерів-ідеалістів й в черговий раз народ «поїмелі!» Цей процес циклічно повторюється, проміжки часу між циклами скорочуються й, нарешті, країна втягується у перманентну революційну епоху, сутність якої добре виражає поняття - «демократія Майдану» («майданізм»). А «піна» - прибуває, товстішає, гладшає й, нарешті, починає цей Майдан утамовувати... Утамували – розставили на ключові позиції свої кадри... приспали Майдан... Лакеї дорвалися до хазяйського столу...».

Далі події розвивалися таким чином. Нова влада (Зінченко й К* - із квітня 2005 року) настільки захопилася зміною кадрів, що зупинитися вже не могла. Ось перелік тільки перших заступників: Головатий (2005), Попов (2005), Хрипко (2005-2006), Фаюк (2007-2008), Орлова (2009-2010), Музиченко (2010), Петренко (2010). Приходили-уходили просто заступники голови, начальники управлінь-відділів, просто спеціалісти. Ось, наприклад, відділ з питань МНС: начальники - Вахмянін (по 2007), Кольцов (2008), Гафенко (2009), Тичко (по травень 2010), Багно (із листопада 2010) – перманентна кадрова чехарда й кожна нова людина працювала «все краще й краще», чекаючи, що її незабаром звільнять...

Вважаючи, що когось там схоплено за бороду, влада зовсім розперезалася й... попалася на гарячому – на хабарі в 1 млн. доларів (заступники голови - Чумаченко, Фаюк). В липні 2008 року я написав статтю «Кадри вирішили все (нотатки нестороннього спостерігача)», де, зокрема, було таке: «Останні роки (після приходу до влади «чистих ручечок») на посади призначаються випадкові в державному управлінні люди, без необхідного досвіду державної керівної та громадської роботи, без традиційного набору моральних чеснот; кадровий резерв комплектується

волютаристськи, багато разів на рік змінюється без обговорення та погодження із громадськістю, районним депутатським корпусом (громадською думкою райдержадміністрація взагалі нехтує); вакантні посади заповнюються з кадрового резерву, як виняток; в більшості випадків – на основі домовленостей; якщо працівник не задовольняє потреби керівництва – починається чергова (або позачергова) реорганізація сектору, відділу, управління й спеціаліст (як правило, це порядна людина, класний фахівець) залишається без роботи». Чумаченка посадили на 8 років, Фаюка звільнили з посади за корупційні діяння (якісь вони ще були у нього по землі в Салганах) й кадрова чехарда продовжувалася: мінялися, в тому числі, й голови районної ради – Адиров (2006-2008), Котов (2009), Кравченко (2009-2010), Орлова (із 2010). Останні два роки цієї чехарди спостерігався певний параліч виконавчої та представницької гілок влади в районі. Білгород-Дністровський район «гримів-гримів» й, нарешті, скотився з 4 на 24 місце в області з більшості показників; наприкінці жовтня було звільнено голову райдержадміністрації Зінченка, а наприкінці листопада Орлову обрано головою райради (голова районної організації Партії регіонів Кравченко залишився без посади).

Адміністрація не залишила поза увагою статті Тимофєєва (була ще одна – «Відкритий лист до судді»): почалася дворічна судова тяганина, яка закінчилася так, як й повинна була закінчитися – держава, яку представляла райдержадміністрація (із цілим юридичним відділом, який працював проти громадянина!), виграла судовий двобій.

Так ось, прийшла до влади «нова-стара» влада - Орлова в листопаді 2010 року й вже у січні почалися репресії щодо колективу районної ради: голова настійливо порекомендувала Баргамон, Васильченко, Запші, Тимофєєву, Міщенко та Каланжову (потім й Полещуку) добровільно написати заяву про звільнення, бо «будете звільнені за статтею»...

Ми продемонстрували готовність «здохнути у боротьбі – тоді здихати не прийдеться», але Орлова («жінка-праздник» - трата «бешенних» грошей на «свята»; «бджоляр» - напускає туману-диму, дим розвіюється - а меду не має; «Салтичиха» - що хочу – те й роблю – «бо мені дано право підібрати свою команду – мене ж люди обрали!») нас переграла: вона на нашу половину колективу районної ради натравила другу половину (Шендрик, Червачук, Маврова), взяла додатково «своїх» кадрів (Майстро, Баханастюк), ізольовала нас від Іри та Лютвинюк й розпочала «бойові дії»: нас ігнорувала й казала, що ми нічого не робимо; не приймала нашої роботи й казала, що ми її робимо невчасно; що ми її «підставляємо». Це все вона казала всім: депутатам районної ради, сільським головам, керівникам району та області...

Ми звернулися до прокуратури, до суду, до керівництва ПР, але нас не почули й колектив зламався; люди почали звільнятися: із червня по жовтень 2011 року – Каланжов, Полещук, Міщенко, Запша, Тимофєєв... Бог цій жінці суддя...

Що робити сьогодні козацтву, яке завжди було становим хребтом нації, її оберегом та надією?

Ми маємо просто чесно робити й бути поводителем громади: виховувати, передусім у собі, духовність; формувати на позитивних прикладах молодь, гартувати її; допомагати слабим; захищати-підтримувати Лицарів нації; робити лише добро, не чекаючи винагороди; й жити Вірою, Надією, Любов'ю, не тримаючи образи на мовчазного пересічного мешканця, плекаючи з нього громадянина...

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</i>	№15(451) СЕРПЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

В Затоці на базі відпочинку «Одисей» (керівник – генерал-осавул УК Завойчинський М.О.) відбулася посвята в козаки та берегині керівного складу УТОГ (центрального провід та керівники обласних організацій). Висвячували козаки Буджацького козацтва.

Фото на згадку.

У Києві відбулося перше засідання постійно діючого семінару у форматі круглого столу. Тема - «Світовий досвід розроблення та реалізації Національної ідеї». Модератори – І.Найда, М.Недюха, Ю.Мельничук. Від Буджацького козацтва брав участь отаман - В.Тимофєєв. За підсумками роботи прийнято Ухвалу та Підсумковий документ, де, зокрема є таке: «...Зважаючи на сьгоднішню неідеологічність політичних партій уявляється доцільним надати право висунання кандидатів у депутати, так само як і право законодавчої ініціативи громадським організаціям, що дозволило б посилити конкуренцію щодо представництва загальнонаціональних інтересів, посилити

державницьку складову в діяльності об'єднань громадян, а то й посприяти подоланню відверто популістських настроїв.

Виступає отаман
Буджацького козацтва
В.Тимофєєв.

Зазначена обставина дозволила б висвітлити принаймні одну суттєву особливість: побачити багато в чому тотожню сутність партій і громадських організацій в їхньому сьогоdnішньому стані, чим посприяти набуттю політичними партіями належних

їм за визначенням ознак, передусім ідеологічності та публічності діяльності.

Мажоритарна виборча система має бути запроваджена на виборах до сільських, селищних і районних рад.

Уявляється доцільним сприяти відповідно до змістовних характеристик української національної ідеї забезпеченню принципу справедливості виборів (створення однакових можливостей щодо висування кандидатів (чи списків кандидатів) шляхом самовисунення, зборами виборців, громадськими об'єднаннями чи політичними партіями), а також стандартів виборів відповідно до Конвенції про стандарти демократичних виборів, виборчих прав і свобод у державах-учасницях СНД (2002) щодо ведення виборчого процесу, зокрема: гарантій доступу суб'єктів виборчої боротьби до ЗМІ; фінансування суб'єктів виборчих перегонів тощо...»

Відбулися святкування Дня молдавської мови. У програмі – урочистості, концерт, неформальне спілкування учасників. Організатор свята І.Зоріло в своїй доповіді, сказав: «Шановні співгромадяни! Гості та учасники сьогоdnішнього свята. Молдавська мова – державна мова у Молдові – суверенній державі. Населення її – 4,3 млн. осіб. Більшість складає молдавани, окрім того проживають українці, росіяни, гагаузи, євреї. Як держава, Молдова відома з 1359 року, коли під керівництвом князя Богдана Першого сформувалося Молдавське князівство.

Виступає хор «Мрія».

Ансамбль Центру болгарської Культури.

Козацький ансамбль «Кредо».

Мова молдавська має більш довгу історію. Її носії спілкувалися, торгували, воювали із стародавніми греками, римлянами, візантійцями, слав'янами, арабами, турками. Літературна мова бере свій початок із 17 століття – тоді були написані тексти Урече «Про нашу молдавську мову», Костіна «Про молдавську мову».

Твори письменників Михаїла Когелнічану, Василе Александрі, Костаке Негруцці, Алеку Руссо заклали підвалини сучасної молдавської мови, яскравими представниками якої стали Миіхай Садовяну, Микола Лібіш, Віктор Телеуке, Чезар Івенеску, Іон Друце. На молдавській мові писали Василе Погор, Калістрат Хогаш, Міхаїл Емінеску, Іон Крянге, Олексій Матеєвич.

Твори, що написані найбільш талановитими представниками молдавського народу від Анонімного автора «Міориці» до Іона Друце охоплюють багатовікову історію молдаван, місцеві звичаї, повсякденне життя, сподівання та надії. Непересічний характер та індивідуальність молдавської духовності – це народна творчість молдаван, милозвучна молдавська мова, у якій увіковічені характер молдаван, їх характерні етнопсихологічні риси, що губляться у темі віків. Найкращі наші письменники є найкращими знавцями мови. Ті з них, хто володіє найбільш багатомовною та красивою мовою, всі причастилися до найвеличнішого джерела народної мови – молдавської!

Шановні гості, учасники сьогоднішнього свята! Я поздоровляю Вас з Днем молдавської мови! Бажаю вам знання та розуміння нашої мови. Знання багатьох мов робить людину багатше у стільки разів, скільки він знає мов, **але найбагатша та людина, яка досконало знає свою рідну мову!** (переклад з молдавської редактора).

Відбулася робоча зустріч керівництва Буджацького козацтва (отаман Тимофєєв В.Я.) та Чорноморського козацького війська (отаман Петько А.І.) із директорами Білгород-Дністровських міських шкіл: №6 (Гамар О.А.І.) та №7 (Римська Т.Г.). Мова йшла про наміри створити на базі цих шкіл навчально-виховних закладів нового типу – школи козацького гарту та козацького ліцею.

На свято Першого дзвоника в Адамівську школу козацько-лицарського виховання приїхали гості – депутат районної ради Кравченко С.В., начальник управління економічного розвитку райдержадміністрації Комісаров Г.Л., начальник оргвідділу районної ради Тимофєєв В.Я. (почесний директор школи, отаман Буджацького козацтва).

Президія свята.

Виступає отаман Буджацького козацтва, почесний директор школи Тимофєєв В.Я.

Гості побажали всіляких гараздів педагогам, учням-козачатам, батькам, розвитку навчально-матеріальної бази школи, виходу в педагогіці на нові перспективні висоти у справі козацького виховання-навчання підростаючого покоління.

На пришкольному майданчику лунало: «Хто ж ви, славні вояки? З Адамівської школи славні козаки! Хто ви є і як вас звати? Джури ми, дани, лелі й козачата. Тілом й духом не слабкі, гострий розум маєм всі. Що вам ваша честь велить? Рідну неньку Україну ми зумієм захистити. А девіз також в нас єсть: «Віра, воля, Україна і козацька наша честь!»

**Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja>**

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</i>	№16(452) ВЕРЕСЕНЬ 2011 Альманах заснований у жовтні 1991 року	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net		http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 1 серпня 2011 року №885

Про утворення Координаційної Ради з питань розвитку козацтва в Україні

Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є:**

1. Утворити Координаційну раду з питань розвитку козацтва в Україні у складі згідно з додатком.

2. Затвердити Положення про Координаційну раду з питань розвитку козацтва в Україні, що додається.

3. Визнати такими, що втратили чинність: розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2000 р. N395 (395-2000-р) "Про забезпечення діяльності Координаційної ради з питань розвитку Українського козацтва"; розпорядження Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2002 р. N715 (715-2002-р) "Про внесення зміни до розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2000 р. N395".

Прем'єр-міністр України

М.Азаров

СКЛАД

Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні

Міністр оборони, голова Ради. Голова Синодального відділу Української Православної Церкви у справах пастирської опіки козацтва та духовно-фізичного виховання молоді, заступник голови Ради (за згодою). Заступник Міністра освіти і науки, молоді та спорту, заступник голови Ради. Головний отаман міжнародної громадської організації "Вірне козацтво", секретар Ради (за згодою). Заступник Міністра внутрішніх справ. Заступник Міністра надзвичайних ситуацій. Заступник Міністра культури. Заступник Голови Адміністрації Держприкордонслужби. Керівники громадських організацій, статутна діяльність яких пов'язана з відродженням традицій козацтва в Україні (за згодою).

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Козацький хор «Мрія» в серпні-вересні дав серію концертів. Один з них – на базі відпочинку «Відродження» (Затока) перед московськими спортсменами. В репертуарі звучали буджацькі пісні – українські, російські, молдавські, болгарські, гагаузькі...

Репетиція перед виступом.

На території Дальницької сільської ради (Дальник, Санжейка, Грибівка) Овідіопольського району відбулися козацькі гуляння. В перебігу гулянь – посвята в козаки, присвоєння звань, нагородження, концерт, козацький куліш. Разом із дальничанами святкували козаки Буджаку.

На фото: 1. Президія. 2. Нагородження. 3. Артисти. 4. Глядачі. 5. Делегація Буджацьких козаків. 6. Будьмо! 7. Козацький куліш.

До Буджацького козацтва Чорноморського Козацького Війська на правах автономного асоційованого члена увійшов Чорноморський навчально-оздоровчий курінь (керівник – полковник УК О.Т.Ступак).

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</i>	№17(453) ЖОВТЕНЬ 2011 Альманах заснований у жовтні 1991 року	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net		http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА

В рамках заходів із святкування Дня Українського козацтва на Буджаку (зокрема в Білгород-Дністровському районі) відбулися такі події:

Відбулося Сьоме Коло Буджацького козацтва. На Колі було заслухано звіт отамана, старшини; обговорено проекти нових документів козацтва Буджаку, які слугуватимуть підвалинами для розробки духовно-ідеологічної концепції Буджацького козацтва.

В Салганській школі козацько-лицарського виховання відбулася посвята в Берегині учителів школи та в джурі і дани учнів 5 класу. Висвячували козаки Буджацького козацтва – В.Тимофєєв,

В.Лукашевський, М.Маринеску, О.Ступак, отаман ЧКВ А.Петько, заслужений журналіст України Б.Устименко, гість з Росії – полковник козацтва князь Н.Г.Вторушин-Ртищев.

Делегацію Буджацького козацтва, враховуючи її достойний вклад у справу розвитку козацтва на Одещині, було запрошено на урочистий прийом до голови обласної державної адміністрації, де достойники

Українського козацтва були нагороджені грамотами, відзнаками та урядовими нагородами. Отримав нагороду й отаман Буджацького козацтва генерал-отаман В.Тимофєєв – орден Богдана Хмельницького.

Відбулися свята в козацьких станицях (День Українського козацтва та храмове свято села) – Старокозаче, Козацьке, Шабо, Бритівка, Стара Царичанка, Нова Царичанка, Руська Іванівка, Переможне.

Відбулися урочисті лінійки та посвяти в козачата в школах: козацько-лицарського виховання – Адамівській, Долинівській; козацького гарту – Великомар'янівській; з елементами козацького виховання -

Вигінській, Старокозацькій, Козацькій, Шабівській №2, Випасненській №2, Бритівській, Козацькій, Турлацькій, в міських школах - №№ 4,6,7,11.

Відбулася зустріч шкільного колективу школи №7 Білгорода-Дністровського із козаками Буджаку. В програмі – розповіді про сучасне Буджацьке козацтво, неформальне спілкування із майбутніми джурами.

З нагоди набрання чинності Постанови Кабінету України №855 від 1 серпня 2011 року «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва в Україні» відбулася Старшинська Рада Буджацького козацтва, яка затвердила Заходи з підготовки проведення першого засідання районної Координаційної ради (нової каденції) з питань розвитку козацтва.

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№18(454) ЖОВТЕНЬ 2011	Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

БУДЖАЦЬКЕ КОЗАЦТВО

Мета сучасного Буджацького козацтва – відродження народних традицій державотворення та побудови єдиного патріотично орієнтованого, економічно і соціально ефективного й екологічно безпечного суспільства на принципах козацької ідеї, свободи, соборності, демократії, правової захищеності та соціальної справедливості. Воно прагне сформувати нове покоління, виховане на патріотичних традиціях козацької держави. Розраховує на силу і дух козацького народу, козацької нації.

Населення Дунай-Дністровського міжріччя (Буджаку) має давні козацькі традиції. Перша значна хвиля переселенців-козаків опинилася тут після 1710 року – це були мазепинці. До сьогодні їх нащадки мешкають у Старій та Новій Царичанках (Білгород-Дністровський район). До речі, лише у цих козацьких селах на фронтах дахів - дерев'яні чотиригранні прикраси у формі пернача – символи отамано-полковничої влади (у цьому будинку мешкає козак!).

Після руйнації Запорозької Січі (1775 рік) козацька маса розійшлася по величезних земельних просторах, зокрема й по півдню України, забравши з собою ті вільні думки, проти яких Катериною II було влаштовано погром. Знищення основної організації українського козацтва, Наддніпрянської Січі, не завадило виникненню нових формувань такого типу. Козаки розселилися в перші роки після виходу з Запоріжжя в Очаківській окрузі, на Березані, по Тилігулу, біля Хаджибею і Балти, у пониззі Дністра від Акермана до Бендер, в Буджаку, в дунайських гирлах – у Вилковому, Кілії, біля Тульчи й Галаца. Приймаючи до себе козаків, Туреччина послаблювала позиції Росії на півдні. Козакам надавалася земля для заснування Січі в пониззі Дністра – в Кучурганах, Акерманському повіті, озброєння і коні. Але козацтво виявилось об'єктом політичної гри між Росією і Туреччиною (царський уряд Росії вимагав повернення козаків), тому було вирішено переселяти козаків за Дунай. За час русько-турецької війни 1787-1791 рр. задунайські запорожці створили свою військову організацію і закріпилися на певний час в гирлі Дунаю та розмістили свій Кіш в Дунавцях – в Катирлезі (Очаківська округа відійшла до Росії), а також в місцях нижче Старої Кілії на острові.

Протяжність південних кордонів Російської імперії була відома не тільки козацтву на Україні. Запорозькі козаки, що розходилися по великих південних просторах, зустрічались тут з представниками некрасівських і донських козаків. Поступове переселення їх на Буджак почалося ще з 1709 року (після поразки повстання донських козаків під проводом К.Булавина), а далі один з повсталих отаманів – Г.Некраса привів своїх козаків із сім'ями з Кубані. Переселення мало два

потоки: один йшов в Анатолію, другий – в Дунайську дельту. З'явилися некрасівці і в пониззі Дністра. Тікали за Дунай і донські козаки. Частина їх лишилася в Буджаку після російсько-турецької війни 1768-1774 рр. Сучасні поселення некрасівців – Вилкове (стара назва - Липованське), Приморське (стара назва Жебріяни) Кілійського району, Кислиця, Муравльовка, Стара та Нова Некрасівки Ізмаїльського району, Тучков (район міста Ізмаїл; у ХІХ ст. – один з головних центрів старообрядництва в Європі).

В середині серпня 1787 року розпочалася друга за царювання Катерини ІІ війна з Туреччиною. Османська імперія прагнула повернути Крим, приєднаний до Росії у 1783 р. Російська імперія, з свого боку, мала на меті утвердитися в Північному Причорномор'ї і розширити свої володіння в цьому районі і на Південному Кавказі. З початком війни російське командування відчуло гостру потребу у збільшенні свого військового контингенту, особливо за рахунок бійців, що добре знали театр воєнних дій і противника та бойові якості яких були загальновідомі. Тому уряд змушений був звернутися до колишніх запорожців, які лишилися в Україні. Восени на базі утвореного у 1783 р. полку запорозьких козаків (один з заходів російського уряду, спрямованих на повернення задунайських козаків до Росії) почалося формування козацького війська. Указом від 22 січня 1788 р. воно одержало назву Війська вірних козаків, у противагу „невірним” задунайським запорожцям. Очолили його колишні запорозькі старшини. Кошовим було призначено Сидора Білого, суддею Антона Головатого, кіннотою командував Захар Чепіга.

Незабаром за героїзм і мужність, виявлені у боях в Причорномор'ї, в тому ж 1788 р. воно було перейменовано в Чорноморське козацьке військо. Ще в ході війни, в 1790 р., Кіш Чорноморського козацького війська розділив територію між Бугом і Дністром, яку заселяли козаки, на три полкових паланки (окружні управління) – Подністрянську, Березанську, Кінбурзьку (тепер Одеська, Миколаївська та Херсонська області). Вони очолювалися призначеними Кошем старшинами і паланковими полковниками. Кожна паланка включала в себе декілька козацьких поселень. На території, яку займала Подністрянська паланка, виникли поселення чорноморців по Дністру: Біляєвка, Калаглія, Кучургани, Глинна, Чобручи, Незавертай, Головківка, Аджидер, Яська та багато інших. За далеко не повними даними, на 1792 р. у Подністрянській паланці існувало 30 селищ, в яких проживало близько 1500 козацьких родин. Крім того, виникло багато хуторів і поселень при риболовецьких заводах, по річках та лиманах. Центром Чорноморського козацького краю і Подністрянської паланки стала Слободзея, де проживало 130 козацьких родин. Тут знаходилася військова резиденція.

На початку ХІХ ст. відносини між Росією та Туреччиною настільки загострилися, що привели до війни 1806-1812 рр. В листопаді-грудні 1806 р. російські війська оволоділи Бессарабію, за виключенням Ізмаїла. Вихід в цей район поставив перед російським командуванням питання про взаємовідносини з біглим сюди українським і російським населенням і задунайськими запорожцями. Зокрема, у фортеці Браїлів, що була оточена російськими військами, знаходилося до трьох тисяч дунайців. Генерал-лейтенант О.Ф.Ланжерон, який командував корпусом на Дунаї, писав в січні 1807 р., що задунайські козаки можуть „наносити шкоду більш, ніж турки і татари”. Тому російське командування вжило низку заходів, щоб залучити задунайських запорожців на свій бік, обіцяючи їм всі пільги, якими користуються чорноморці на Кубані. Все це мало певний ефект. Збігле населення було зацікавлене в легалізації свого положення, а задунайські запорожці опинилися в районі дій російської армії. Враховуючи успіхи у формуванні волонтерського полку з задунайських запорожців і збіглого українського населення, було вирішено створити на Дунаї козацьке військо, давши йому найменування Усть-Дунайського. 20 лютого 1807 р. Усть-Дунайське Буджацьке козацьке військо було офіційно затверджено указом Олександра І.

Уряд, зацікавлений у швидкому заселенні ново приєднаної Бессарабії, дозволив усть-дунайцям селитися в Придунайських степах на правах колоністів. На протязі 1815-1817 рр. в Бессарабію з-за Дунаю вийшло кілька груп козаків, які разом з усть-дунайцями оселилися в Ізмаїльському повіті, заснувавши в 1818 р. с. Дракуля (тепер с. Трудове Кілійського району). Незабаром тут нараховувалося вже 45 козацьких родин. В 1820 р. друга група усть-дунайських козаків і задунайських запорожців, незважаючи на опір земської поліції, в кількості 38 родин оселилася в Акерманському повіті, заснувавши с. Акмангіт (тепер с. Білолісся Татарбунарського району). Частина задунайців у 1823 р. переселили в Ізмаїльську колоністську округу, де засновано с. Новопокровське (тепер с. Покровка Ізмаїльського району). У зв'язку із збільшенням населення в Акмангіті частина задунайських запорожців і усть-дунайських козаків перейшла на нове місце в Акерманському повіті, де в 1827 р. заснувала с. Старокозаче (в Білгород-Дністровському районі). Створення на Дунаї Нової січі, як про це пішли чутки на Україні, викликало серед селянства надії на відродження козацтва. Це призвело до значних втеч населення до Дунайської Січі, що прискорило ліквідацію війська.

Після ліквідації Усть-Дунайського козацького війська переважна більшість козаків лишилась в Бессарабії. Усть-дунайці та задунайські запорожці, які переселялися до них, на протязі 20-х рр. неодноразово зверталися до державних установ з домаганням створення в краї козацького війська, з центром в с. Акмангіт. Російсько-турецька війна, яка розпочалася в 1828 р., пожвавила клопотання козаків. Ці прагнення співпали з намаганням командування збільшити військовий контингент Дунайської армії. В червні 1828 р. уряд дозволив сформувати в Акерманському повіті Бессарабії козацьке військо, яке одержало назву Дунайського (з 1856 р. Новоросійське; проіснувало до 1869 р.), з усть-дунайців, задунайських запорожців, що оселилися в Бессарабії до 1828 р. До війська були зараховані села Акерманського повіту Акмангіт (Білолісся), Старокозаче і Волонтирівка (тепер у районі Штефан Воде Молдови). В 1836 р. до війська були приєднані села Михайлівка, Костянтинівка, Новотроїцьке, Миколаївка, засновані відставними солдатами, та село Петрівка, в якому мешкали селяни-переселенці з Курської губернії (тепер в Білгород-Дністровському, Кілійському, Саратовському районах). Через три роки були приєднані заселені циганами села Фараонівка та Кайри (останнє – с. Крива Балка; обидва в Саратовському районі). За Паризьким миром 1856 р. частина козацької території з станицями Миколаївка та Новотроїцька відійшла до Молдавського князівства. Замість цих земель війську було дозволено придбати у поміщика К. Зіро селище Байрамча, незабаром перейменоване в Миколаївку-Новоросійську. Центр управління війська розміщувався в станиці Волонтирівка. Однак в зв'язку з тим, що в цій станиці не було необхідних помешкань, військове правління до 1856 р. знаходилось в Акермані (нащадки козаків живуть в місті й дотепер). Після придбання військом Миколаївки-Новоросійської воно переїхало в цю станицю. В середині 60-х рр. там знаходились майже всі головні військові установи: шпиталь, головний військовий храм св. Миколи Чудотворця, поштова станція та училище. Дунайське військо мало нести прикордонну службу на Дунаї, Пруті та по Чорноморському узбережжю до Дніпра, внутрішню службу в Бессарабській та Херсонській губерніях, утримувати гарнізони в Ізмаїлі та Акермані. Притягувалися вони для виконання й інших завдань.

В 1856 р., 11 липня, в зв'язку з відторгненням від Росії за Паризьким миром дунайської частини Бессарабії, військо було перейменовано в Новоросійське. З цього часу воно несло кордонну службу на лінії Болград-Татарбунари і далі по Чорноморському узбережжю. Козацькі гарнізони з'явилися в Руській Іванівці, Удобоному, Козацькому, Турлаках, Папушойях (Переможному) Білгород-Дністровського району. У грудні 1868 р. в зв'язку з загальною реформою козацьких військ Новоросійське козацьке військо оголошувалося ліквідованим. Це було останнє козацьке військо на терені сучасної України.

Мужність і хоробрість, патріотизм, любов до волі й батьківщини, демократизм, взаємодопомогу, високі моральні цінності лишило козацтво в спадщину українському народу. Не випадково в огляді Одеської військової округи за 1871 р. підкреслювалося, що в українцях „й до цього часу добре зберігається пам'ять про вільне козацтво”, а задунайський запорожець Ананій Коломієць, закінчуючи розповідати Федору Вовку про Задунайську Січ, висловив невмирущі, сповнені глибокої віри в козацтво і його спадкоємців, слова: „А за нас... то наше не пропаде... Досі не пропало, то вже й не пропаде!.. Нашого насіння ніхто не скоренить!” В кінці XIX століття, при проведенні перепису населення Російської імперії, близько 70% мешканців Акерманського повіту вважали себе козаками, або вихідцями з козаків...

У 1917 року на Буджаку знову, в новій якості, відродилося козацтво. Воно відіграло важливу роль в політичному і культурному житті краю, разом з усіма намагалось будувати Буджацьку козацьку республіку, головною військовою силою якої повинно було стати некрасівці, селянське ополчення “вільних козаків”, січових стрільців, українських козацьких дивізій сірожупанників, синьожупанників. До літа 1918 року на Буджаку діяли козацькі загони селянської армії батьки Махна, Чорноморське повстанське козацьке військо (загони отаманів С.Заболотного, Дерев'яги, Я.Кощового, Солтиса, Боровського, Кіршула, Карого, Коваленки, Стратіївського, Солоненка, І.Деркача, Бондаренка, Шевченка), Одеського українського військового Коша (отаман - І.Луценко), Гайдамацькі курені (отаман – О.Сахно-Устимович), Союзу української молоді (Одеська Січ), Татарбунарська козацька сотня. Є свідчення, що за часів румунсько-болярської та німецько-фашистської окупації (1918-1944) на Задністров'ї діяли підпільні козацькі організації. У післявоєнний період до початку 70-х років на Задністров'ї існували численні мистецько-культурні нелегальні, напівлегальні та легальні козацькі гурти, які дали початок Задністровому осередку Українського Вільного козацтва, що діяло на теренах Буджаку в 1973-1987 роках...

Із 1988 року по теперішній час працюють на Буджаку:

козацькі організації – Задністрове земляцтво, Адамівський курінь, Задністрове козацтво, Буджацьке Січове козацьке військо, Білгород-Дністровська паланка, Білгород-Дністровський міський Кіш, Окружний полк ім. П.Орлика, Окремий курінь ім. С.Білого, курінь Війська Запорозького, Монашівська сотня ВЗ, районове товариство ЧКЗ, Братство Козаків-Характерників, Жіноча Громада Берегинь, жіноча громада УК, військово-спортивний клуб «Патріот», клуб «Козачка», Кілійський районний осередок Соборного Козацтва України, Кілійське РКТ УРК, Ізмаїльський районний осередок Придунайсько-Ізмаїльського козацького товариства, Ізмаїльське РКТ, Придунайська Січ ЧКВ, Ізмаїльський міський курінь „Наливайко”, Ізмаїльська паланка МГО Козацтво Запорозьке, Саратське районне козацьке товариство ЧКВ, Татарбунарське районне товариство ЧКЗ, Болградське РКТ ЧКЗ;

козацькі художні колективи – духовий оркестр, хор української народної пісні «Мрія», ансамбль української народної музики «Веселка», ансамбль української народної музики «Гроно» та гурт «Русичі», народна хорова капела – пошуково-дослідницький фольклористичний гурт «Алкалія» Будинку культури с. Старокозаче, гурт «Отаман», ансамбль «Кредо»;

козацькі навчальні заклади – Білгород-Дністровське училище Південноукраїнського державного педагогічного університету, Старокозацька Січ, Молозька Січ, Випаснянська №2 Січ, Вигінська Січ, Долинівська Січ, Турлацька Січ, Адамівська Січ, Салганська Січ, Петрівська Січ, Бритівська Січ, Великомар'янівська Січ, Миколаївсько-Новоросійська Січ, Михайлівська Січ, Огородненська Січ, Білгород-Дністровські міські школи - №4, №6, №7, №11.

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twj/>

СПЕЦВИПУСК

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку

**№19(455)
ЛИСТОПАД
2011**

*Душу – Богові!
Життя – Батьківщині!
Серце – людям!
Честь – нікому!*

E-mail: Budzakkozak@ukr.net

Альманах заснований у жовтні 1991 року

<http://Budzakkozak.webstolica.ru/>

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Делегація Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Б.Устименко, Є.Пітюков, Г.Хохлачов, М.Скибенко, В.Воробйов, О.Ступак) взяла участь у звітно-виборчій конференції районної організації ветеранів України. Від козаків у обговоренні звітної доповіді голови ветеранської організації П.Ластовецького виступив Б.Устименко. Отамана Буджацького козацтва було обрано до складу Президії районної організації ветеранів України.

Делегація Буджацького козацтва.

Відбулася Старшинська Рада Буджацького козацтва. У програмі – нагородження козацькими орденами В.Воробйова, В.Білоуса, затвердження плану роботи, довибори Суду Честі (члени СЧ – Пітюков Є.П., Кішка В.В., Маринеску М.К.), обговорення важливих питань сучасного козацького руху й співпраця його із владою (у зв'язку із опублікуванням положення про Координаційну раду з питань розвитку козацтва на Україні), неформальне спілкування.

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у засіданні Ради старійшин України та Українського козацтва (Східний регіон) – Форумі патріотичних сил, що проходила у місті Дніпропетровську під гаслом

«Звичаєвий Кодекс українського народу» (Головні Норми Українського Звичаєвого Права). Старійшини Східного регіону схвалили Кодекс. Було прийнято звернення до козаків України.

ЗВЕРНЕННЯ ДО КОЗАКІВ УКРАЇНИ
(скорочено)
Дніпропетровськ, 1 жовтня 2011 року

Шановні козаки України!

Нас, українців, випробовують вже багато століть, проте випробування ще не закінчилися. Кожен українець повинен зрозуміти, що нам сьогодні загрожує знищення і рабство. І це не істерія, це реалії сьогодення життя нашої держави. Слід пам'ятати, що справу нині вирішують не емоції, не категоризм, а вміння напружено, цілеспрямовано і наполегливо займатися самоорганізацією і щоденною роз'яснювальною роботою. Ця діяльність, на відміну від дій в бойових умовах, вимагає від кожного ентузіаста якостей викладача, пропагандиста і патріота.

На нашій планеті триває Четверта світова війна. Це війна нового типу, вона перманентна і відбувається щоденно, щогодини і щохвилини. Це – інформаційна війна. Мета війни — створення нового світового порядку, в якому контроль над країнами і народами здійснюватиме світовий уряд.

Тому український народ постав нині перед проблемою, від якої залежать усі інші. Це заміна фальшивої еліти на справжню національну, яка сповідує добродійність, любов і жертвовність заради своєї країни, справедливість до свого народу, чесність, працьовитість, порядок і честь.

ЩО РОБИТИ?

1. Усвідомити стан війни. 2. Усвідомити свою історичну відповідальність за долю країни. 3. Подолати почуття страху. 4. Ми повинні почати завдавати мирних ударів новій війні. 5. Треба просто почати і перемогти!

*Триває війна, армія розвалена, правляча еліта зрадила свій народ. Що в таких умовах завжди робив народ? **СТВОРЮВАВ КОЗАЦЬКІ ЗАГОНИ.** Козацькі загони завжди формувалися тоді, коли над Україною нависала небезпека знищення.*

Слід вказати на головну відмінність козацьких загонів порівняно з усіма рештою суспільних організацій, які будуються за ієрархічним принципом і внаслідок цього їх легко зруйнувати. Варто тільки блокувати керівні органи такої організації, і вона буде нейтралізована. В козацькій (мережевій) структурі, навіть якщо буде вражена якась її частина, вона спокійно вилущується, а інша частина продовжує працювати.

АБО МИ НАВЧИМОСЯ РОЗБУДОВУВАТИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ТИПУ, АБО МИ ПРИРЕЧЕНІ НА ПОРАЗКУ.

Головне завдання на першому етапі — формування козацьких загонів у кількості 1-1,5 мільйона чоловік.

ПЛАН ДІЙ

Сьогодні необхідно, щоб кожен чоловік став козаком: працював і одночасно вів посильну інформаційну війну за свободу свого народу.

1. Мобілізація свого оточення. 2. Першочергова мобілізація існуючих козацьких формувань і офіцерського корпусу країни. 3. Самоосвіта козацьких загонів. 4. Гроші.

Неможливо перемогти ворога, думаючи про поразку. Відступати далі немає куди, тому ми повинні розпочати рухатись вперед і направити всі наші думки на перемогу в Четвертій світовій війні. Ми повинні скласти план і виконувати його щоденно.

Нам ніхто не може стати на заваді в нашій справі. Але якщо ми не зможемо досягти поставленої мети, то тільки тому, що самі виявимося нездатними здійснити духовний подвиг.

Козацькі загони — це основа майбутньої України. Через їх розвиток буде народжуватися й наша нова держава. Ми намітили шлях, і на ньому кожному українцю надається можливість соціальної творчості й будівництва.

Національну ідею не треба вигадувати, вона носить в повітрі, стукає в наші серця. Українці! Хіба не наші пращури заселили найбагатші землі й заснували на них свій рід? Мечем і кулями не вдавалося нікому відібрати їхнє володіння. Знадобилися підлість і зрада, але і її тепер добре всім видно. В азартному грабежі виявилось мародерське нутро націонал-зрадника, засвітилася агентура ("п'ята колона"), розкрилася людожерська сутність глобалізму. Юдонацисти оголосили війну всім народам Землі, всім неюдеям, і ведуть її на чужій території і чужою кров'ю, зіштовхуючи лобами легковірних. Логічна протидія такій тактиці — солідарність слов'ян, а також інших націй у боротьбі із сатанізмом.

Слава Україні! Слава козакам!

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у засіданні Ради старійшин України та Українського козацтва (Західний регіон) – Форумі патріотичних сил, що проходила у місті Львові під гаслом «Звичаєвий Кодекс українського народу» (Головні Норми Українського Звичаєвого Права). Старійшини Західного регіону схвалили Кодекс. Делегацією козаків ЗКО (Звичаєві козацькі організації) було оприлюднено «Заяву-звернення до українських козацтв».

ЗАЯВА – ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКИХ КОЗАЦТВ

Львів, 12 листопада 2011 року

Про головне питання, що постало в Українському Козацтві. Українське Козацтво сьогодні – це самодостатні, самодіяльні козацькі організації. Не існує жодної керівної структури, якій би підпорядковувалися всі українські козацтва і не існує в козацтві якоїсь однієї ідеології. Але нас всіх єднає ідея незалежної і суверенної Української Держави, українська мова і культура - і це єдине, що принципово означає українські козацтва.

Відповідно, всі козацькі організації, що являють собою Українське Козацтво, не можуть не бачити дві великі проблеми, що постали як в козацтві, так і загалом в Україні і є вже загальнонаціональними проблемами. Проблеми ці - російська церква - УПЦ МП та російські казачества.

Російська церква, яка маскується під ім'ям Української Православної Церкви (Московського Патріархата), сьогодні - це антиукраїнська релігійно-політична

організація, що відверто проголосила ідею побудови в Україні «русского міра», її мета не лише повернення України в лоно Російської Імперії, але також знищення української мови й культури і цілковита асиміляція українців. Завдяки певним умовам, що склалися в Україні, російська церква - це єдина організація, що здатна ефективно, легально і безкарно проводити таку політику. Ми вже не говоримо про ті величезні кошти, які збирає ця церква і відправляє в Росію!

Казачества в Україні - це воєнізовані формування, підпорядковані ФСБ, і якщо ще вчора це не було так очевидно, то сьогодні створена відкрита структура управління казачествами агентурою ФСБ! Казачествами в Україні вже керує та ж таки російська церква в особі «Сінодального отдела по делам пастырской опеки казачества Украины».

Панове козаки, ми занадто довго закривали очі як на російську церкву, так і на казачества! Ми занадто довго закривали очі на те, що чимало наших братчиків ходять в ту антиукраїнську церкву і підтримують дружні стосунки з антиукраїнськими казачествами. Ми також закриваємо очі, що існують козацтва які по суті є казачествами, частина з них навіть підняли ідею козацького народу! Але ж це вже сепаратизм! І очевидно, що цей напрям псевдокозацького руху також справа ФСБ.

Відповідно, ми вважаємо, що всі українські козацтва, їх об'єднання, керівні органи і організаційні структури, що відносяться до Українського Козацтва, мають визначитися щодо УПЦ МП, російських казачеств, псевдоукраїнських козацтв, окремих відомих діячів, які співпрацюють з цими антиукраїнськими, антидержавними організаціями та ЗРОБИТИ ВІДПОВІДНІ ЗАЯВИ. Також українські козацтва повинні зробити заяву про невизнання Козацької Ради, створеної при Уряді як антиукраїнської за своєю суттю. Також в Українському Козацтві має бути складений перелік антиукраїнських козацтв і казачеств та тих українських козацьких організацій і окремих відомих осіб, які співпрацюють з антиукраїнськими та антидержавними організаціями і проголошений їм бойкот.

Ми зазначаємо, що в жодному разі ми не закликаємо до війни з тими, що займаються антиукраїнською та антидержавною діяльністю! Ми є громадськими організаціями і це не наша функція, це функція української влади і для цього держава має всі необхідні повноваження і засоби. Сьогоднішня влада цього просто не хоче робити з певних причин, але рано чи пізно в Україні з'явиться та Влада, яка почне захищати інтереси держави і народу. Тому ми закликаємо не до війни, а до необхідної політичної й ідеологічної протидії антидержавним силам, ми закликаємо щоб українські козацтва чітко відмежувалися від антиукраїнських і антидержавних сил! Ми закликаємо всі козацькі організації стати на зрозумілі принципи захисту Української Держави та захисту української мови і культури й неухильно їх дотримуватися!

Все інше, - хто і як розуміє реалізацію козацької ідеї, хто і як розуміє Звичай і Звичаєве Право, хто має бути гетьманом – то другорядне, кожне козацтво має право реалізовувати своє розуміння козацької ідеї, а по проблемним питанням ми можемо збиратися і проводити принципові дискусії та домовлятися, але лише за однієї умови, що ми всі чітко стоятимемо на трьох принципах, які беззастережно повинні прийматися всіма козацтвами і кожним козаком – Українська Держава, українська мова і культура та принципове відмежування від всіх антиукраїнських, антидержавних організацій.

Слава Україні! Слава козакам!

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</i>	№20(456) ГРУДЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбувся урочистий прийом козаків Буджаку у заступника голови районної державної адміністрації С.П.Петренко.

Виступ отамана.

Фото на згадку.

Було нагороджено козацькими відзнаками і грамотами Петренко С.Л., Золотар Г.В., Тимофєєв В.Я., Ігумнов П.М., Хохлачов Г.К., Білоус В.П., Кішка В.В., Пітюков Є.П., Устименко Б.І., Лукашевський В.В., Маринеску М.К, Воробйов В.М., Зоріло І.С., Ступак О.Т., Лелеченко І.А., Шефер В.Я., Токаренко А.В., Батін С.В.

В районній державній адміністрації відбулася посвята в козаки приватного підприємця Деренжі Бориса Васильовича. Висвячували козаки В.Тимофєєв, В.Лукашевський, Б.Устименко, Г.Хохлачов, В.Білоус, Є.Пітюков, М.Маринеску, В.Кішка, Устименко Б., Воробйов В., Зоріло І., Ступак О., Лелеченко І., Шефер В., Токаренко А., Батін С. та берегиня С.Петренко (заступник голови районної державної адміністрації).

Делегація Буджацького козацтва (В.Тимофєєв, В.Воробйов, Є.Пітюков, О.Ступак, В.Шефер) взяла участь у святкуванні 10-річчя Балтського районного осередку козацтва.

Козаки йдуть.

У програмі святкування: екскурсія по канцелярії та репетиційній залі, парадна хода по місту, покладання квітів до пам'ятника Т.Шевченка, богослужіння у козацькій церкві, урочисте засідання із нагородженням козаків, концерт козацького хору «Будьмо!», святкове поштування (кандер-юшка, голубці, смажене та ін.).

Фото на згадку.

Відбулася Рада Старшини Буджацького козацтва. На засіданні обговорювалися питання підготовки та проведення Ради Буджацького козацтва. Були вручені подяки козакам Пітюкову Є.П., Воробйову В.М., Ступаку О.Т. від заступника гетьмана Українського козацтва, універсал про присвоєння козацького військового звання сотник Шеферу В.Я. По закінченню Ради – козацький куліш.

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку	№21(457) ГРУДЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у засіданні Ради старійшин України та Українського козацтва (Центральний регіон) – Форумі патріотичних сил, що проходила у місті Києві під гаслом «Звичаєвий Кодекс українського народу» (Головні Норми Українського Звичаєвого Права). Старійшини Центрального регіону схвалили Кодекс. Було прийнято звернення до Українського козацтва (основу якого становив варіант, запропонований Буджацьким козацтвом).

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНЬКОГО КОЗАЦТВА Київ, 7 грудня 2011 року

Шановна Старшино! Брати-козаки! Сестри-козачки!

Загальновизнано, що у період моральної кризи, дегероїзації і деморалізації значної частини нашого суспільства творче відродження культурно-освітніх і виховних козацьких традицій – одна з необхідних і найважливіших граней зміцнення могутності України. ..

Факти неспростовно свідчать, що високі духовні набутки українського козацтва, його видатних представників – державних і політичних керманічів, діячів науки і культури на сьогодні залишаються невідомими широким верствам нашого суспільства. Не пробуджена і незадіяна до конкретних державотворчих справ і не організована в козацькі форми інтелектуальна, духовна і практично-дійова енергія сотень тисяч наших співвітчизників; вона ще «дрімає», «спить» і не

набуває продуктивних і ефективних, суспільно-корисних форм, справ і чину державотворчого характеру; **козаки ще не усвідомили, що вони козаки!**

Через відродження і поширення основ військово-лицарської спадщини ми можемо вести мову про реальне наслідування, а отже і відповідність сучасного козацтва історичним аналогам. Але до сьогодні розуміння пріоритетності дійсного відродження українських козацьких традицій у цьому контексті не досягнуто. Причинами цього є: переважно хибні уявлення про сутність козацької спадщини, що сформувалися під впливом романтично-історичної художньої літератури та певних стереотипів вітчизняної і зарубіжної історіографії, розроблених відносно тих чи інших історіософських концепцій; відсутність сприятливих умов для повноцінного відродження козащини; розмитість або повна відсутність дійсних пріоритетів козацького відродження; руйнація родових козацьких зв'язків та втрата традиційного козацького середовища (родовий козак – представник спадкового козацького роду, життєві принципи якого сформувались на засадах цінностей, притаманних специфічному середовищу козаків-воїнів: пріоритетність чоловічого начала у всіх царинах буття; шанобливе ставлення до родових та загальнокозацьких звичаїв; повага до військової справи взагалі і особливо до специфічної козацької військової спадщини; ознайомлення з основами козацького бойового мистецтва; сприйняття особливих стереотипів поведінки та відносин, заснованих на засадах козацького звичаю; можливе ознайомлення з елементами військової магії; здоровий спосіб життя). Відсутність можливостей виконання військових функцій призводить (як показує досвід) до розброду і хитань у козацькому середовищі, яке в свою чергу веде до невизначеності подальшої долі і самого козацтва. Ситуація може змінитися лише за умови часткової зміни пріоритетів козащини із військових на господарські й культурні. Це не означає, що козакам на державному рівні не може бути довірено охороняти кордони країни чи наглядати за правопорядком усередині держави. Сучасні козацькі формування можуть стати повноцінною національною гвардією, яка буде поставлена на службу народу. У цьому випадку необхідна допомога держави. І не стільки матеріальна, скільки юридична. Саме на державному рівні мають бути вирішені питання щодо юридичного статусу козацьких військ.

Проте, справжнє відродження козацтва на Україні почнеться тоді, коли до його лав увіллється молодь, що вболіває за народні справи, прагне кращого сьогодення та працює на духовне і матеріально багате майбутнє (молоді козаки, які пройшли школу козацько-лицарського гарту); коли теперішні козаченьки чітко усвідомлять, що по них судять про все козацтво і народ у цілому, відмовляться від своїх користюлюбних цілей і на перше місце поставлять служіння народу; коли між козаками і науковцями-просвітянами встановляться тісні зв'язки та налагодиться співпраця на ниві дослідження історико-культурної спадщини козащини. І тоді відроджене козацтво стане тією широкою суспільно-політичною і культурницькою течією, яка згуртує всі верстви українського народу і зможе цивілізованими методами вирішувати нагальні питання сьогодення в ім'я народу і для народу.

Але якщо об'єктивно та тверезо проаналізувати процеси, які в теперішній час йдуть в українському козацтві, то ми побачимо, що саме козацтво поки ще розпорошено й неорганізоване. І причин для цього більш ніж достатньо.

По-перше, козаків розпорошують ті, хто не бажає появи на політичній арені України нової грізної громадської сили. Для цього козаків утягають до різних апаратних та партійних ігор. Сучасний козацький рух лише встиг набрати силу, а в його середовищі з'явилися "білі" й "червоні", "самостійники" й "державники", "наші" й "не наші", які готові знову схрестити шаблі.

По-друге, розпорошеності цієї підсопляють самі козаки, піддавшись розгулу марнослів'я та егоїзму. В результаті цього козацтво й не помітило, як опинилося

в тенетах численних паралельних організаційних структур, які між собою ворогують.

По-третє, відсутність наукового узагальнення багатовікового служіння козацтва Неньці-Україні виявилось при перших кроках його державного становлення. Щоб вирішувати проблеми, які виникають, необхідно вивчити механізм функціонування традиційних козацьких військ, проаналізувати діяльність козацтва в період демократичних перебудов й громадянської війни 1917-1922 років. На базі цих досліджень визначити, що можливо використати задля вироблення сучасної єдиної державної політики становлення козацтва й правильно виявити сутність козацького загалу, козацької громади, козацького війська.

По-четверте (й найважливіше!), козацтву необхідно формувати наскрізну систему підготовки й виховання козака як державної людини через сім'ю – середню школу – вищий навчальний заклад (**готувати кадри!**).

Офіційна українська педагогіка не заперечує того, що козацтво стало найдосконалішою формою вияву генетично закодованих здібностей і можливостей нашого народу. І тому в концепції національного виховання реалізація науково обґрунтованих і випробуваних історією козацько-лицарських виховних традицій – вважається одним із найефективніших українознавчих підходів у навчально-виховній роботі. Й тому на сучасному етапі розвитку неокозацтва **головне п'яте – увага до сучасної школи – найімовірнішому осередку формування сучасного козака-лицаря.**

Звідси основне завдання школи на сучасному етапі – протистояння бездуховності, руйнації національної моралі.

Громада живе й розвивається доти, доки в ній живе багатим духовним життям школа, тому школа повинна і може стати осередком духовності, берегинєю духу громади; для цього вона має бути відкритим навчально-виховним закладом з громадсько-державним управлінням.

Один з шляхів вирішення проблем сучасного виховання учнів – **національне виховання у формі козацько-лицарського гарту («лише виховуючи українця, можна виховати українця»)** та розумні ідеологізація і політизація виховного процесу (формування патріота, громадського діяча починається з його участі в діяльності дитячих і юнацьких громадських організацій).

Неможливо виховати особистість тільки в школі; **школа виховує разом із сім'єю, виробничим колективом, громадою.**

У вихованні національно свідомих козака та козачки є чотири ступеня (етапи): **родинно-дошкільний гарт козаченяти та леліяти, родинно-шкільний гарт козака та лелі, джури та дани, громадсько-родинний гарт молодика та берегині, громадсько-родинний гарт козака та козачки.**

Кожен з етапів козацько-лицарського гарту має свої особливості й проводиться:

1. **Родинно-дошкільний** – через роботу з батьками дошкільнят та введенням спеціальних курсів до програми дитячого садочка.

2. **Родинно-шкільний** – у формі роботи школи козацько-лицарського гарту: А.Класна робота за рахунок шкільного компонента (варіативної складової навчального плану) з основних дисциплін козацько-лицарського виховання. Б.Позакласна робота за рахунок годин гуртків, у формі Козацької республіки (самоурядування учнівського колективу) та класних козацьких загонів. В.Позашкільна робота у формі діяльності дитячо-юнацької організації «Молода Січ» Українського козацтва.

3. **Громадсько-родинний** – у формі діяльності учнівського куреня Українського козацтва та місцевого осередку жіночої громади Українського козацтва.

4. Громадсько-родинний таборовий - на всіх етапах козацького гарту (в тому числі й у «вищах») - через систематичний фізичний, психологічний, трудовий, морально-духовний вишкіл.

Основна мета сучасної школи козацько-лицарського гарту – формування в родині, школі і громадському житті творчу особистість козака-лицаря, захисника рідної землі з яскраво вираженою українською національною свідомістю і самосвідомістю, світоглядом і характером, високою мораллю і духовністю.

У період розбудови незалежної України у громадському, шкільному і родинному житті нам потрібен насамперед *культ лицарства*: лицарський дух не дасть нудити у духовній ницості, історичному безпам'ятстві; тому включення потенціалу козацько-лицарської духовності у виховний процес значно активізує формування вільної, з стійкими морально-вольовими якостями, силою духу особистості.

Отож, бажаючи всім плідної педагогічної праці, хочеться одного: щоб люди пишалися сучасними козаками так, як Наливайком, Трясилом, Сірком чи Палієм. А для цього хочуть вони бачити не погони, лампаси й незаслужені нагороди, а реальні справи!

Слава Україні! Слава козакам!

Відбулося чергове засідання науково-методичної Ради Науково-дослідного інституту козацтва НАНУ із порядком денним: 1. Доповідь на тему: "Традиції української державності та Звичаєве Право" до нагоди відзначення 20-ї річниці з дня проведення референдуму про Незалежність України (Т.В. Чухліб). 2. Про перспективи розвитку сайту (<http://kozakbiblio.web-box.ru/>) «Козацька бібліотека» Науково-методичної Ради (В.Я. Тимофєєв). 3. Методично-педагогічний напрямок роботи Ради у Києві та обласних Радах. Розширення складу Науково-методичної Ради (О.В. Трачук). 4. Організаціо-видавнича діяльність. План-проспект «Козацька бібліотека». Серія брошур: «ПЕРЕМОГИ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛКОВОДЦІВ» (Т.В. Чухліб, О.В. Трачук, А.М. Грива). 5. Пропозиції до плану роботи Науково-методичної Ради на 2012 р.

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail: Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>

РІЧ ПРО БУДЖАЦЬКУ СІЧ

<i>Інформаційно-аналітичний альманах козаків Буджаку</i>	№22(458) ГРУДЕНЬ 2011	<i>Душу – Богові! Життя – Батьківщині! Серце – людям! Честь – нікому!</i>
E-mail: Budzakkozak@ukr.net	Альманах заснований у жовтні 1991 року	http://Budzakkozak.webstolica.ru/

Прочитай та передай товаришу!

ПОДІЇ В КОЗАЦТВАХ БУДЖАКУ

Відбулося розширене Восьме Коло Буджацького козацтва з порядком денним: 1. Затвердження практичних заходів щодо виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2011 року №865 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва на Україні», районної програми «Патріотичний гарт молоді на 2010-2012 роки» (рішення районної ради від 15 грудня 2009 року №417-V), районної програми «Розвиток Українського козацтва на 2011-2015 роки» (рішення районної ради від 26 листопада 2010 року №23-VI). 2. Затвердження пропозицій щодо порядку денного засідань Всеукраїнської Ради з обговорення Звичаєвого Кодексу українського народу та Ради Старійшин козацьких організацій України. 3. Різне.

В програмі – Молитва за козацтво (о. Андрій, настоятель Свято-Покровського храму), вступне слово Петренко С.П. (заступниці голови РДА), доповідь та співповідь Ігумнова П.М. (голови Координаційної ради), Тимофєєва В.Я. (отамана Буджацького козацтва, заступника голови Координаційної ради); дискусійні виступи – Устименка Б.І. (члена Старшинської Ради Українського козацтва, заслуженого журналіста України), Городниченка П.М. (отамана окремого куреня ім. С. Білого), Ластовецького П.І. (голови Ради ветеранів України Білгород-Дністровського району), Хохлачова Г.К. (отамана Шабівського куреня, голову Шабівського осередку ветеранів Афганістану), Яровой О.С. (отаман районної організації ЧКЗ) та ін.; нагородження козачок; неформальне спілкування та козацький куліш.

За результатами дискусії прийнято рішення: 1. Затвердити практичні заходи щодо виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2011 року №865 «Про утворення Координаційної ради з питань розвитку козацтва на Україні», районної програми «Патріотичний гарт молоді на 2010-2012 роки» (рішення районної ради від 15 грудня 2009 року №417-V), районної програми «Розвиток Українського козацтва на 2011-2015 роки» (рішення районної ради від 26 листопада 2010 року №23-VI). 2. Запропонувати на розгляд Всеукраїнської Ради з обговорення Звичаєвого Кодексу українського народу (секція «Козацтво») Чотирнадцятирік та Кодекси буття Українського козацтва. 3. Оприлюднити у Всеукраїнських ЗМІ «Звернення до Українського козацтва». Запропонувати Генеральній Старшині Українського козацтва звернутись із даним Зверненням до всіх козацтв України та зарубіжжя.

Відбулася зустріч керівництва Одеської області із керівниками козацьких організацій. В програмі – концерт дітей козацьких шкіл області та Одеси, нагородження отаманів (грамотою Одеської обласної державної адміністрації був нагороджений отаман Буджацького козацтва В.Тимофєєв), куліш.

Делегація Буджацького козацтва взяла участь у засіданні Ради українського народу – Форумі патріотичних сил, що проходила у місті

Києві під гаслом «Звичаєвий Кодекс українського народу» (Головні Норми Українського Звичаєвого Права). Делегати-представники українського народу схвалили Кодекс.

Отаман Буджацького козацтва взяв участь у засіданні Ради Старійшин Українського козацтва. Враховуючи напрацювання В.Тимофєєва з теорії та практики сучасного козацького руху, Рада Старійшин одностайно прийняла його до свого складу.

Рада Старійшин організацій Українського козацтва.

Наклад 300 екз. Передруковувати й поширювати дозволяю. Редактор Тимофєєв В.Я.
м. Білгород-Дністровський Одеської області. Тел. моб. 8-097-466-7174,
E-mail:Generalotaman@rambler.ru <http://zurnal.lib.ru/t/twja/>

ЗАМІСТЬ ЗАКІНЧЕННЯ.

Що є для нас українське козацтво у минулому й сучасному часі? Що ми активно відроджуємо й намагаємось використати? Чи зможе козацтво зайняти свою нішу в ХХІ столітті? Як в сучасних умовах силами громадської організації відродити тип козака-лицаря? Як згуртувати таких людей? На якій основі відроджувати козацтво? **Як козацтву визначити свою роль у соціально-політичному житті сучасного суспільства?**

Зміни геополітичної ситуації (тероризм, територіальні претензії до України) висунули на порядок денний питання про додаткові гарантії захищеності та безпеки, територіальної, державної цілісності, забезпечення мирного проживання населення, підтримки на достатньому рівні мобілізаційних ресурсів. Цими обставинами в теперішній час продиктована увага державних структур до українського козацтва. Бачимо, що до сьогодні козацтво відроджувалось головним чином як громадські організації з культурологічними, господарськими, виховними, охоронними та іншими функціями. Трансформація цих організацій у військові не передбачалася. Але практика вчить, що для історичних козацьких структур основним змістом і суттю їхнього існування була специфічна військова справа у відповідних суспільно-політичних та природно-географічних умовах. Завдяки цьому на засадах архаїчних військово-лицарських традицій сформувалась комплексна система козацького військового буття – козацько-лицарське мистецтво. Це мистецтво (специфічне бойове мистецтво зі зброєю та на його основі – рукопаш; козацьке звичаєве право; елементи архаїчної військової магії; пісенно-енергетична практика; особливе світосприйняття) і є сутністю української козацької спадщини. Через відродження і поширення основ військово-лицарської спадщини ми можемо вести мову про реальне наслідування, а отже і відповідність сучасного козацтва історичним аналогам (додам тезу про важливість збереження господарських й культурних пріоритетів). У цьому випадку необхідна допомога держави. І не стільки матеріальна, скільки юридична. Адже лише на державному рівні мають бути вирішені питання щодо юридичного статусу козацьких військ (можливо, військ територіальної оборони).

Законодавча база відродження та розвитку Українського козацтва нерозвинена, тому процес розбудови козацьких організацій іде мляво. Істотною перешкодою розвитку козацтва є концептуальна невизначеність цього процесу. Історія українського державотворення переконливо свідчить про те, що в цьому історичному процесі, порівняно з іншими суспільно-політичними силами, козацтво відіграло вирішальну, провідну роль. Тому національні інтереси України вимагають створення державних документів, зокрема законів, постанов, які б сприяли

дальшому розвитку українського козацтва як могутньої націотворчої і державотворчої потуги, залучення до його лав найширших верств співгромадян з метою пробудження і спрямування їхньої енергії на розв'язання історичних завдань, що стоять перед нашим суспільством і державою.

Факти неспростовно свідчать, що високі духовні набутки українського козацтва, його видатних представників – державних і політичних керманів, діячів науки і культури на сьогодні залишаються невідомими широким верствам нашого суспільства. Не пробуджена і незадіяна до конкретних державотворчих справ і не організована в козацькі форми інтелектуальна, духовна і практично-дійова енергія сотень тисяч наших співвітчизників; вона ще «дрімає», «спить» і не набуває продуктивних і ефективних, суспільно корисних форм, справ і чину державотворчого характеру; **козаки ще не усвідомили, що вони козаки!**

Справжнє відродження козацтва на Україні почнеться тоді, коли до його лав увіллється молодь, що вболіває за народні справи, прагне кращого сьогодення та працює на духовне і матеріально багате майбутнє; коли теперішні козаченьки чітко усвідомлять, що по них судять про все козацтво і народ у цілому, відмовляться від своїх користюлюбних цілей і на перше місце поставлять служіння народу; коли між козаками і науковцями-просвітянами встановляться тісні зв'язки та налагодиться співпраця на ниві дослідження історико-культурної спадщини козащини. І тоді відроджене козацтво стане тією широкою суспільно-політичною і культурницькою течією, яка згуртує всі верстви українського народу і зможе цивілізованими методами вирішувати нагальні питання сьогодення в ім'я народу і для народу.

Спроба сучасних реформаторів збудувати нове суспільство з орієнтацією лише на економічні, ринкові розрахунки, неминуче провалиться. Суспільство засновується на ідеї моральності й цементується духовними прагненнями народу. Ідеологія козацтва ґрунтується на таких засадах: Християнство (Православ'я), прагнення до Народовладдя та Самоврядування в організації свого життя й на усвідомленні святого свого обов'язку – захищати рідну українську землю й українську державність. Це стало в перебігу віків свого роду генетичною особливістю козацького характеру. Й в сучасному суспільстві, коли значний відсоток населення України розгубив, не мав або змінив свої ідеали на «речовизм» та долари, козацтво за рядом обставин стає найбільш стійким носієм національно-історичних традицій українського народу, здатним зіграти роль свого роду каталізатора громадської самосвідомості, очолити всенародний рух за духовне відродження України-Батьківщини, бо

Козацтво має Кодекс Честі!

ЗМІСТ:

Історія сучасного козацтва Буджаку.

01. №01. Січень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

02. №02. Лютий 2011. Звернення до Українського козацтва.

03. №03. Березень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

04. №04. Квітень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

05. №05. Квітень 2011. До читачів.

06. №06. Квітень 2011. Що має дати сучасному козацтву історична наука?

07. №07. Травень 2011. Козацтво Буджаку.

08. №08. Травень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

09. №09. Травень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

10. №10. Червень 2011. Час виховувати лицарів.

11. №11. Липень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

12. №12. Серпень 2011. Козацтво Буджаку.

13. №13. Серпень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

14. №14. Серпень 2011. Козаки, ми маємо робити!

15. №15. Серпень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

16. №16. Вересень 2011. Постанова Кабінету Міністрів України.

17. №17. Жовтень 2011. День Українського козацтва.

18. №18. Жовтень 2011. Буджацьке козацтво.

19. №19. Листопад 2011. Події в козацтвах Буджаку.

20. №20. Грудень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

21. №21. Грудень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

22. №22. Грудень 2011. Події в козацтвах Буджаку.

Замість закінчення.

**Річ про Буджацьку Січ. Часопис козаків Буджаку. Книга 2.
Видавництво «Гетьман». Білгород-Дністровський. 2011.**